

PLETEMO NITI MREŽE S SRCEM IN Z GLAVO

OSNOVNA ŠOLA
GRIŽE
2023/24

OSNOVNA ŠOLA GRIŽE

Vodja projekta: Tamara Potočnik

Grafično oblikovanje: Tjaša Kos

Lektoriranje: Polona Čmer

Fotografija: Sabina Skarlovnik in razredniki OŠ Griže

Sodelujoče šole z mentorji:

OŠ Turnišče (Smiljana Žalik), OŠ IV. Murska Sobota (Valentina Zdravec), OŠ Partizanska bolnišnica Jesen Tinje (Špela Osrajnik, Igor Javernik), OŠ Toneta Okrogarja (Maja Ocepek, Svetlana Garić), Vrtci občine Žalec (Iris Fotivec, Nailje Knez, Maja Železnik, Alenka Koštomaj, Tatjana Jezernik, Nina Tamše)

Ustvarjalci OŠ Griže in POŠ Liboje:

Breda Bračko, Tjaša Centrih, Polona Čmer, Martina Govejšek, Mojca Govek-Plevnik, Mateja Hleb, Karmen Hrastnik, Sabina Jevšenak, Brigita Kranjc, Damjana L.Schweiger, Brigita Lesjak, Julija Lubej, Vesna Navodnik Ocvirk, Monika Pinter, Vlasta Polenik, Marko Šavc, Sabina Skarlovnik, Alenka Turk, Tamara Potočnik, Valentina Uplaznik Tičič, Nuša Vešligaj, Nika Žgank, Petra Župevc

Unescovi projekti imajo na griški šoli tradicijo, dolgo že 25 let. V vseh teh letih so druženja učencev in zaposlenih naše šole in sodelujočih šol, staršev ter zunanjih sodelavcev omogočala bogastvo izkušenj, novih znanj, učenje strpnega sodelovanja ter vrstniškega in medgeneracijskega komuniciranja.

Zavedamo se, da kakovost vzgojno-izobraževalnega dela temelji na učinkoviti medsebojni komunikaciji, varni in spodbudni klimi. Pedagoški in strokovni delavci se trudimo, da smo motivirani in pripravljeni odpirata vrata drug drugemu in navzven. Želimo si, da se svet naše skupnosti širi zaradi izkušenj, ki naše učence učijo za življenje.

Resnično sem vesela odziva in bi se rada zahvalila vsem, ker ste želeli soustvarjati vsebino in pomagali krepiti zavedanje, da skupaj zmoremo več. Zbornik je naše skupno delo, ki dokazuje, da se je bilo vredno potruditi. Izkušnja sodelovanja, pripravljenost pomagati drug drugemu, ker to želiš in zmoreš, je enkratna in nepozabna.

Hvala vsakemu posebej in vsem, ki ste bili pomemben člen v verigi dogodkov projekta in oblikovanja zbornika. Naj delo in trud ne bosta zaman.

Marija Pavčnik, ravnateljica OŠ Griže

PLETEMO NITI MREŽE

Ponosni smo, da glavni vhod OŠ Griže krasi velika tabla z napisom UNESCO – Članica mreže Unescu pridruženih šol. V mrežo smo bili sprejeti že leta 1999. Vse od takrat sledimo štirim temeljnim načelom – Delorsovim stebrom:

1. UČITI SE, DA BI VEDELI,
2. UČITI SE, DA BI ZNALI DELATI,
3. UČITI SE, DA BI ZNALI ŽIVETI SKUPAJ,
4. UČITI SE BITI.

S sodelovanjem v projektih šol znotraj ASP mreže in z lastnim nacionalnim projektom PLETEMO NITI MREŽE pletemo niti med štirimi zelo pomembnimi ASP-net temami :

- SVETOVNI PROBLEMI IN VLOGA ZN PRI NJIHOVEM REŠEVANJU,
- IZOBRAŽEVANJE ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ,
- MIR IN ČLOVEKOVE PRAVICE,
- MEDKULTURNO UČENJE.

(Pre)veliko težav nas obkroža v današnjem času. Ker želimo našo mlado generacijo zaščititi pred vsemi negativnimi vplivi družbe in jih vzgajati v samostojne mlade ljudi s svojimi pogledi na svet, smo naš 13. Unesco projekt usmerili v razmišljanje o šoli kot o prostoru, kjer vladata strpnost in nenasilje. Zato smo skozi celo šolsko leto pletli niti mreže s srcem in z glavo. Mesečno smo se dotaknili tem o miru, solidarnosti, strpnosti, prostovoljstvu, dobroti, prijateljstvu in sobivanju. Vsak učenec na šoli je razmišljal o dani mesečni temi. O strpnosti in nenasilju so razmišljale tudi šole, ki so sodelovale v našem projektu in tako prispevale k lepšemu mozaiku razmišljanj in idej. Vse nastalo smo zbrali v zborniku, ki je pred vami. Želim si, da bi vsi ti zapisi bili čim večkrat uporabljeni v šolskem prostoru in v pomoč vsem učiteljem pri našem pomembnem poslanstvu – vzgoji otrok v dobre ljudi.

Upam in verjamem, da bomo tudi v prihodnje sledili srcu in glavi ter delovali z dobrimi nameni.

Mateja Hleb, šolska koordinatorica članice Unescu pridruženih šol

Prijaznost, pomoč, pohvala, prosti čas, druženje, ljubezen, prijateljstvo, zaupanje, odkritost, empatija, čut, dobrosrčnost, poslušnost, potrpežljivost, enakopravnost, vljudnost, nediskriminacija, sprejemanje, sočustvovanje, razumevanje, moč, vztrajnost, sposobnost, odzivnost, drugačnost, mir, objem, toleranca, vživljanje, stiska, sodelovanje, narava, svoboda, tišina, zaupanje, radodarnost, sočutje, spoštovanje, sprejemanje, drugačni, različnost, moč, požrtvovalnost, povezovalnost, sporazumevanje, pozitivizem, pozitiva ...

Vse navedene besede in še mnoge druge so tekom letošnjega šolskega leta nanizali učenci OŠ Griže in POŠ Liboje na razrednih urah v okviru UNESCO projekta Pletemo niti mreže s srcem in z glavo. Skozi celotno šolsko leto smo izvajali razredne ure na teme, ki smo si jih zastavili v okviru UNESCO projekta: mir, solidarnost, strpnost, empatija, prostovoljstvo, dobrodelnost, prijateljstvo in sobivanje. Nastali so številni izdelki, delavnice, igre vlog, ki smo jih zbrali v tem zborniku in jih nudimo kot pomoč pri izvedbi razrednih ur na izbrane teme. Pri projektu so se nam pridružile tudi druge UNESCO šole in vrtec, ki so nam poslale zanimive prispevke.

Nanizane besede smo z učenci zapisali na zastavice, ki visijo s stropa hodnika na naši šoli in učence spodbujajo k pozitivnemu ravnanju, pomoči, empatiji, solidarnost in nenazadnje miru.

Tamara Potočnik, vodja projekta

CILJI

- Vedeti, da se lahko in zmoremo umiriti.
- Poznati nekaj tehnik za umirjanje.
- spoznati, da je mir stanje, ki ga občutimo.

POTEK DEJAVNOSTI

V razredu smo pri jutranjem pogovoru odprli temo o miru z lutko Lili, ki je zelo glasno in nemirno pozdravila učence. V razredu sem nastavila hrupno glasbo in vprašala učence, če jim je všeč. Polovica otrok je odgovorila, da je prehrupna in jih bolijo ušesa, nekatere tudi glava. Nato smo nadaljevali s pogovorom in iskali besede, ki ponazarjajo MIR. Mir je TIŠINA, UMIRJENOST, NARAVA, MEDITACIJA, SVOBODA.

Učenci so razmišljali in odgovarjali na vprašanja:

kje najdemo mir? V naravi, v gozdu, na hribu, v sobi.

Kdaj ni miru? Ko je hrup, glasna glasba. Ko vrtajo v stene. Tam, kjer je vojna.

Kdaj potrebujemo mir? Ko pišem vzorčke. Kadar rišem in barvam. Kadar se igram in ustvarjam. Ko delam domačo nalogo. Ko moram spati.

Kako občutiš nemir? Hodim in tekam okoli. Ne morem zaspati.

Na kakšen način se umirim? Ko božam muco/kužka. Ko poslušam mirno glasbo. Gledam sončni zahod. Grem v sobo. Masaža.

Nato jim povem, da se lahko umirimo tudi z dihanjem.

Skupaj naredimo vajo: trikrat počasi vdihnemo skozi nos in izdihnemo skozi usta. Zapremo oči. S prstom desne roke drsimo ob prstih leve roke. Ko se dvignemo po prstu, vdihnemo in ob vsakem prstu razmišljamo, kaj radi lepo vidimo, kaj radi poslušamo, kaj radi vonjamo, okušamo in prijetnega tipamo. Ko drsimo s prstom navzdol, izdihnemo skozi usta.

Ob zaključku so učenci večinoma odgovorili, da jim je bila dejavnost všeč. Dvema se je dejavnost zdela dolgočasna. Umirimo pa se lahko tudi, ko barvamo mandale s svojimi najljubšimi barvami. Otroci so si izbrali mandalo in jo poljubno pobarvali ob poslušanju meditativne glasbe. Pri barvanju mandal so vsi otroci uživali. Skrbno in natančno so dokončali z barvanjem in jih nato primerjali med seboj.

TEMA MIR V 1. RAZREDU

V 1. b smo septembra začeli izvajati vaje čuječnosti, pri čemer smo se osredotočili predvsem na dihanje za umirjanje. Vaje izvajamo večinoma na začetku pouka, občasno pa tudi v podaljšanem bivanju. Učencem sem prej razložila, da nam bodo te vaje pomagale, da se bomo lažje umirili, odgnali stran slabe misli in skrbi, se lažje osredotočili, bili bolj zbrani pri pouku, se tudi lažje učili ...

Med dihanjem sem učence spodbujala k temu, da so karseda tiho in imajo zaprte oči. Ob nežni glasbi za umirjanje naj bodo pozorni le na svoje dihanje, pri čemer v mislih počasi štejejo do 3 pri vdihu in spet do 3 pri izdihu. Nemirni učenci so imeli pri tem kar nekaj težav, a se je tudi njim sčasoma uspelo umiriti in zapreti oči za krajši čas.

Kasneje smo k dihalnim vajam dodali še blazinico za sproščanje, ki jo je vsak položil na glavo (na teme). Glavo so počasi obračali v levo in desno, blazinico pa skušali obdržati na glavi. Po tem so jo s premikanjem glave naprej ali nazaj poskušali ujeti še v dlani. Na koncu smo izvedli dihalne vaje z blazinico na glavi.

Učencem sem predstavila tudi mandale. Barvanje mandal pripomore k izboljšanju koncentracije in umiritvi, hkrati pa urimo motoriko, saj je potrebno paziti na barvanje do črte. Otroci so barvali preproste mandale s svojimi najljubšimi barvami. Med barvanjem so se ob nežni glasbi zelo umirili in pri tem uživali. Vsak se je trudil biti natančen po svojih najboljših močeh. Nastale so čudovite in zelo raznolike mandale.

CILJI

- Razumevanje in obvladovanje lastnih čustev (strah, jeza, navdušenje, žalost, veselje).
- Spoprijemanje s stresnimi okoliščinami (čustva vplivajo na vedenje).
- Krepitev samopodobe in koncentracije.
- Zavedanje sebe, svojih misli in čustev.

POTEK DEJAVNOSTI

V okviru spoznavanja okolja smo obravnavali temo Čutila. Z učenci smo se ob sličicah pogovarjali, kako se počutijo osebe na sliki (npr. mama in otrok se prepirata; otrok joče, otroci so veseli ...). Učenci so povedali, kdaj se oni tako počutijo in kako to čutijo, kako izgleda njihov obraz, telo, kadar so npr. jezni, veseli, navdušeni ...

V nadaljevanju smo se igrali pantomimo čustva. Vsak učenec je iz vrečke izvlekel sličico čustvenčka in ponazoril s pantomimo, kako se počuti. Drugi so ugibali, katero čustvo ponazarja.

Po igri sem predstavila tabelo kako se počutimo. Vsak učenec se je postavil s samolepilnim listkom na mesto čustvenčka glede na to, kako se je počutil. Ob koncu ure so lahko zopet povedali, kako se počutijo in listek predstavili. Dogovorili smo se, da bomo tabelo izpolnjevali vsaj enkrat na teden, ob začetku in koncu ure.

V naslednjih dneh smo se v jutranjem krogu z učenci pogovarjali, kako se počutijo ob različnih situacijah. Povedli smo, da nobeno čustvo ni slabo ali dobro, da pa moramo čustva izraziti na primeren način. Pogovor je tekel o tem, kako izražamo čustva, npr. jezo, veselje, žalost. Kaj čutimo v sebi, ko smo jezni? Učencem sem pokazala prispodobni nevihto ali sonce po nevihti. Vsi učenci so rekli, da čutijo kot ob nevihti. Torej čutimo neko ropotanje, strele, grmenje ... Kako lahko takšno nevihto popravimo? Učenci so rekli, da lahko počakamo, da mine ali pa nekaj zmečkamo, porišemo, počekamo ... Torej nevihta mora miniti ali pa jo damo iz sebe, seveda na primeren način.

Učence sem vprašala, kdaj čutijo v sebi sonce. Ena učenka je rekla, ko je mirna, zadovoljna, srečna ... Z učenci smo sklenili, da bomo s posebnimi vajami poskusili tudi pri pouku vnašati v nas mir.

Gora

Stoj pokonci,
stopala postavi v širino bokov.
Roki naj bosta ob telesu.

Predstavlja si, da si gora:
visoka,
mirna,
negibna,
dostojanstvena.

Sonce, dež, oblaki, nevihta in sneg
pridejo in grejo.

A gora ostaja enaka,
mirna in nespremenjena.

Tudi ti si lahko kot gora.
Miren in nespremenjen,
kljub vsemu okrog tebe in v tebi.

Bodi gora.

Pri uri športa smo se odpravili na gozdno učno pot Hrastje. V gozdu smo v krogu izvedli naslednje vaje: kaj slišim? Kaj vidim? Česa živega se lahko dotaknem? Kaj vonjam? Kaj lahko okušam?

Najtežja naloga je bila učencem, kaj slišijo. Ob zvoku trianglera so morali zapreti oči in v popolni tišini prisluhniti zvokom v gozdu. Ko smo vajo ponovili drugič, so slišali vedno več glasov.

Z učenci smo naredili še dve vaji čuječnosti: gora in ogenj v dlaneh. Vaji pomagata učencem pri obvladovanju svojih čustev, misli in svojega telesa.

Po vrnitvi iz gozda smo se z učenci pogovarjali, kako jim je bilo tam; mirno kot po nevihti in ali so čutili nevihto. Pogovarjali smo se, kakšni so njihovi občutki v telesu, ko so v gozdu. Vsi učenci so rekli, da mirni kot sonce po nevihti.

Z vajami čuječnosti nadaljujemo pri pouku, vsakodnevno v petminutnih odmorih ali pa pred začetkom pouka.

“Mir se nam ponuja v vsakem trenutku, v vsakem dihu, v vsakem koraku.”

Pri spoznavanju okolja smo se v mesecu septembru veliko pogovarjali o različnih čustvih, sprejemanju in spoštovanju med seboj ...

- Pogovarjali smo se ob sličicah – kako se osebe na slikah počutijo in ugotovili, da se ne počutimo vedno enako, da ob različnih dogodkih doživljamo različna čustva. Lahko smo žalostni, jezni, prestrašeni, radovedni, užaljeni, veseli ... Učence sem po pogovoru, ogledu sličic, razdelila v 4 skupine. Vsaka skupina je dobila nalogo, da zaigra s pomočjo pantomime določeno situacijo (oseba je v določenem okolju prestrašena, jezna, žalostna, užaljena ...). Po predstavitvi posameznih dogodkov smo se pogovarjali, če so se tudi učenci kdaj tako počutili, v kakšni situaciji, kaj oziroma kdo jim je pomagal, da so se počutili bolje.
- Na listke smo zapisali, kako lahko mi prispevamo k dobrim odnosom v razredu. Listke smo pripeli zraven že zapisanih razrednih pravil.
- V naslednji uri spoznavanja okolja smo zapisovali svoja čustva s pomočjo manjših, že vnaprej pripravljenih tabel.

Kako se počutimo MED ODMORI, PRI
POUKU, NA IGRIŠČU

Po skupinah so učenci izpolnjevali posamezne tabele s čustvi. Na koncu smo videli, ali se počutijo učenci v posameznem delu šole dobro, srednje dobro oziroma se počutijo slabo. Ugotavljali smo, zakaj je temu tako, kaj bi lahko izboljšali.

Učence sem po koncu te teme spodbudila, da zaprejo oči in razmislijo, kaj jim pomeni beseda mir. Medtem sem jim razdelila listke in jih usmerila, da vse to, kar se jim sedaj »plete« po mislih, zapišejo na manjše lističe. Nastalo je naše »drevo miru«.

CILJI

- Ubesedijo, kaj jim pomeni mir in kako se ob tem počutijo.
- Zavedajo se, da lahko mir poiščemo v sebi.
- Vživijo se v vlogo glavnih junakov.

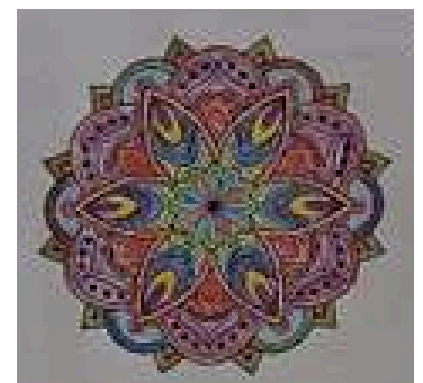
POTEK DEJAVNOSTI

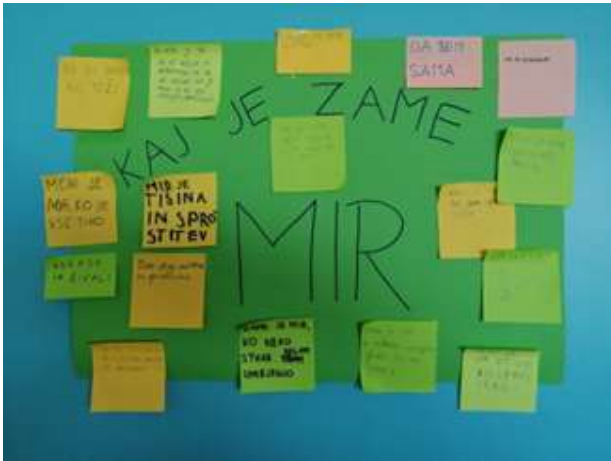
V uvodu učencem naročimo, da si najdejo udoben položaj na tleh in zaprejo oči. Pričnemo z vodeno meditacijo – ptica v letu.

Po končani meditaciji učencem razdelimo listke, na katere napišejo, kje in kako najdejo svoj mir. Listke prilepijo na tablo, skupaj jih preberemo in se o njih pogovorimo.

Sledi starodavna sufijska zgodba o kralju, ki je venomer kolebal med dvema razpoloženjema – srečo in žalostjo. Poiskali so modreca, ki mu je izročil prstan s preprostim napisom »Tudi to bo minilo«.

Sledi pogovor o nauku zgodbe in barvanje mandal ob umirjeni glasbi.

Pogovor o MIRU, kaj pomeni beseda MIR. Poznamo različne vrste miru. Skupno naštejemo nekaj primerov in se o njih pogovarjamo.

- Vojna in mir
- Mir med sosedi, prijatelji
- Mir v sebi

Kaj mi pomeni mir?

Položijo roke na mizo in kasneje na glavo. Zaprejo oči in ob umirjeni glasbi razmišljajo, kaj njim pomeni MIR.

Zapišejo na list svoje razmišljanje.

Prilepijo ga na plakat.

V polkrogu preberemo in izluščimo nekaj ključnih besed. Zapišem jih na tablo.

spanje **sprehod** **narava**
umirjena glasba
tišina **sprostitev**
brez vojne

II. VIO

MIR

Kako doseči MIR V SEBI?

- Pripovedovanje zgodbe ob umirjeni glasbi.
- Uležemo se na tla, roke in noge rahlo razmaknemo in zapremo oči.
- Osredotočimo se na svoje dihanje (vdih-izdih).
- Popolnoma se sprostimo in poslušamo zgodbo.

Zamisli si, da stojiš v gozdu. Jesen je. V tišini ti pada jesensko listje na ramena. Nadaljuješ pot po ozki stezici. V daljavi vidiš majhno leseno hišo. Njena okna so majhna, vrata pa ozka in nizka. Počasi se približuješ hišici.

Nikjer ni nikogar, vse je čisto tiho. Zelo si radoveden, kaj je v hišici. Premagal si strah, zato vstopiš skozi majhna vrata. Vse je temno in tiho. Začutiš MIR.

Kar naenkrat nekaj zašumi in se zasveti. V kotu sobe zagledaš majhno rdečo škatlo z belimi pikami in prične nekaj dišati. Mmmm, kako je dišalo po sladkih piškotih. Vse bolj in bolj je dišalo.

Narahlo odpreš rdečo škatlo. Sedaj je močno zadišalo ...

V škatli je bil slasten piškot. Dvigneš ga in ga povonjaš. Mmmm, kako je dišal! Najbrž je zelooodo dober. Na dnu škatlice je nekaj pisalo. Prebereš zelo počasi.

»TO JE SLASTEN PIŠKOT, PIŠKOT TVOJEGA MIRU. KO GA POJEŠ, BOŠ ZAČUTIL SVOJ MIR«

Si želiš miru? Torej ga poskusi. Pojej svoj piškotek miru. Kadar boš nemiren in si boš kjerkoli zaželel MIRU in MIREN KOTIČEK, v mislih pojej svoj piškotek miru.

- Počasi usmeri svoje misli na dihanje.
- Zaveš se svojega telesa, prostora, kjer ležiš.
- Položi svoje roke na obraz in pod njimi odpri oči.

Posamezni učenci poročajo, kako jim je uspelo slediti zgodbi in si predstavljati piškotek miru. Pripovedujejo o svojih občutkih.

MEDPREDMETNO POVEZOVANE NA TEMO MIR PRI RAZREDNI URI IN LIKOVNI UMETNOSTI V 5. RAZREDU

Dejavnosti pri RU

Združeni narodi so 21. september razglasili za mednarodni dan miru, saj želijo pozvati vse narodnosti, da odpravijo vsakodnevno sovražnost in si na podlagi informacij ter splošnega zavedanja prizadevajo za mirno reševanje sporov. Ta dan smo tudi mi obeležili pri RU. Pogovarjali smo se o miru, kaj pomeni beseda MIR. Navedli smo različne oblike miru (v razredu, med sosedi, prijatelji, na svetu ...) in o simbolih, ki predstavljajo pojem MIR; golob z oljčno vejico simbolično predstavlja mir po svetu.

Dejavnosti pri LUM

Likovna tehnika: slikanje, kolaž

Motiv: mavrično ozadje z golobi kot simboli miru

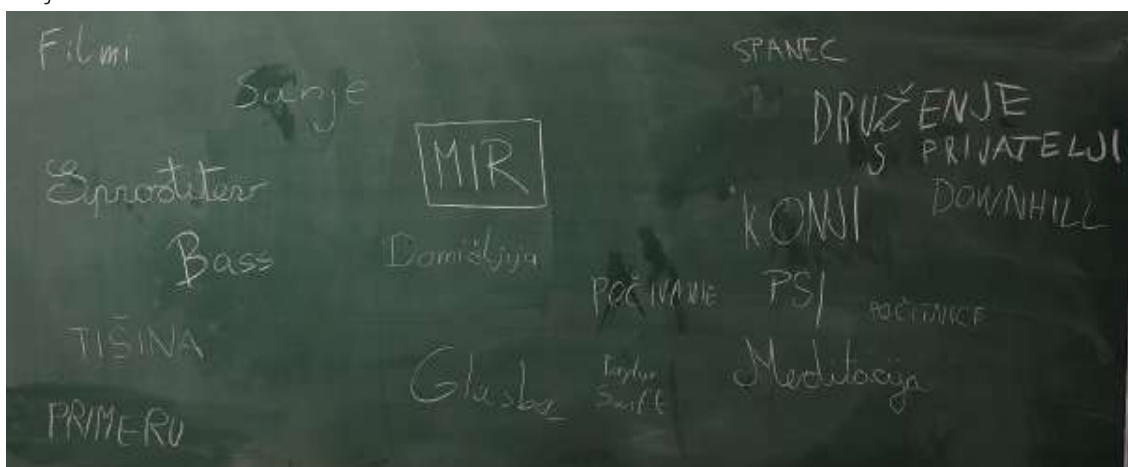
V sklopu UNESCO projekta smo se v 6. razredu osredotočili na temo MIR. Namen ure je bil razvijati razumevanje miru kot osnovne človeške vrednote, spodbujati kulturo miru in medsebojnega spoštovanja ter krepiti zavest o pomenu miru v lokalnem in globalnem kontekstu.

Priprava in izvedba

Učno uro sem začel z uvodno razpravo o pomenu miru, pri čemer sem učence spodbudil k razmišljanju o različnih vidikih miru - osebnem, družinskem, šolskem, družbenem in globalnem. Otroci so delili svoje poglede na to, kaj zanje pomeni mir in kako ga doživljajo v svojem okolju.

Nadaljevali smo z delavnico, kjer so učenci v dvojicah ustvarjali plakate miru. Vsaka dvojica je izbrala en aspekt, ki ga je želela izpostaviti, in oblikovala plakat, ki je prikazoval njeno vizijo miru. Medtem sem kot učitelj krožil, svetoval in pomagal pri razvoju idej.

Po zaključku ustvarjalnega dela so dvojice predstavile svoje delo z eno besedo, ki so jo učenci napisali na tablo. Ta del je bil zelo poučen, saj so učenci preko predstavitev lahko videli različne interpretacije miru in razvijali medsebojno razumevanje.

Zaključek in refleksija

Uro smo zaključili z refleksijo, med katero so učenci izrazili svoje misli o aktivnostih in temi nasploh. Spodbudil sem jih, da razmislijo, kako lahko vsakodnevno prispevajo k miru, ter jih povabil k obljubi, da bodo svoje nauke prenesli v vsakdanje življenje.

ISKALI SMO BESEDE, VEZANE NA MIR:

SVOBODA

HARMONIJA

UGLAŠENOST

VARNOST

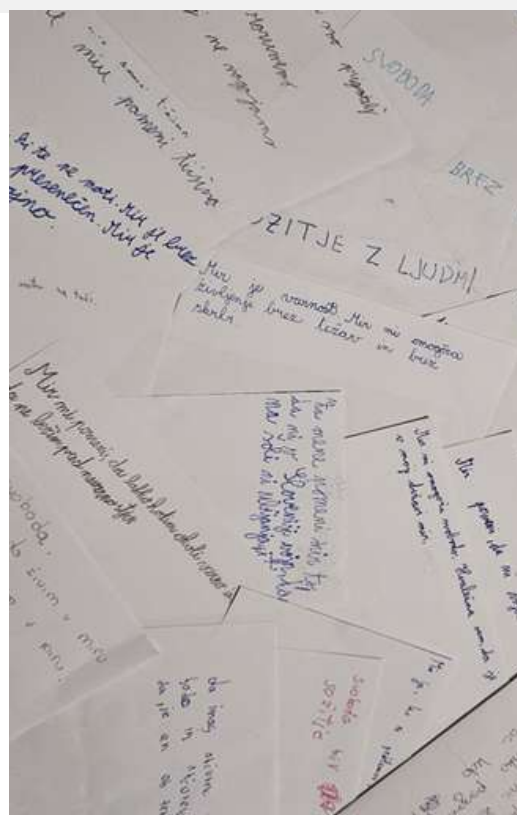
SPOKOJNOST

Ogledali smo si odlomke iz filma DOLINA MIRU in se pogovorili o pomenu besede MIR. Učenci so svoja razmišljanja tudi zapisali na liste.

Izdelali smo plakat na temo MIRU in ob tem razmišljali o pomenu medsebojne povezanosti v prizadevanju za mir na svetu.

Posneli smo tudi nekaj skupinskih fotografij na to temo.

KAJ NAM POMENI MIR?

V mesecu septembru sem se z učenci na razredni uri pogovarjala o temi mir. Delili so si med sabo različne zgodbe, iz katerih so ustvarili besedne zapise. Pogovor je tekel predvsem o tem, zakaj potrebujemo mir in katere vrste miru poznamo. Dobili so vsak svoj list in nanj napisali besedo, ki jih spominja ali jim predstavlja mir. Skupaj smo izbrali pet besed. Nastalo je razredno kolo MIRU. Vsak učenec je dobil barvni karton in nanj narisal ali zapisal, kaj mu predstavlja MIR. Kolo miru krasi pano v avli šole.

RAZREDNA URA V 8. RAZREDU NA TEMO MIR

Učencem sem v uvodu projecirala znak peace (mir) in vprašala, ali vedo, kaj pomeni. V nadaljevanju smo se pogovarjali o različnih vrstah miru, na kaj jih asocira ta beseda. Odgovori so bili različni: mir v družini, mir v svetu – nasprotje od vojne, notranji mir, mir kot tišina, mir kot relaksacija, olimpijski mir ...

Otroci so po tem delali v skupinah, razdelila sem jih glede na asociacijo, vsaka skupina je morala zapisati, kako bi kot aktivni državljani lahko pripomogli k izbrani vrsti miru. Nastali so zapisi v obliki miselnega vzorca. Vsaka skupina je morala tudi izluščiti ključno besedo svojega razmišljanja.

Zapisali so: GLASBA, STOP NASILJU, TIŠINA, SPOŠTOVANJE, POGOVOR. Za zaključek smo naredili »živi zapis« bešede mir.

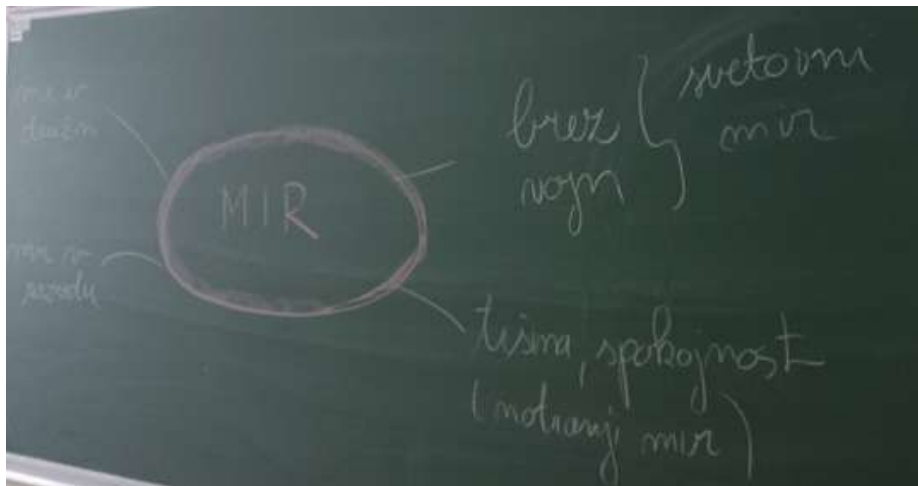
KAJ NAM POMENI MIR?

POZITIVA
HARMONIJA

BREZ KONFLIKTOV
TIŠINA
DOBRA POLITIKA

Z učenci smo se najprej pogovorili o tem, kaj jim pomeni beseda mir.

Povedali so, da je to lahko notranji mir, mir v razredu/okolici, tišina ter tudi mir v svetu.

Pogledali smo si Infodrom o svetovnem dnevu miru, kjer so prebivalci neke vasi v Sloveniji povedali, da vsako leto ob obeležitvi tega dne posadijo novo drevo. Učenci so sami sklenili, da bodo prihodnje leto ob tem dnevu tudi sami posadili drevo.

Nato so učenci razmišljali, zakaj v svetu pride do vojn in se pogovarjali o vojni, ki je nam najbližje, vojni v Ukrajini.

To so njihove misli:

- vojna so zvoki siren, grozljivih zvokov in eksplozij.
- Kreganja ljudi je treba reševati po mirni poti.
- Ne kregajo se ljudje, ampak politiki.
- Za vojne so vedno krivi vodje, ljudje jih ne marajo.
- Tudi vojaki, ki se bojujejo, tega ne počnejo radi.
- Zakaj se enostavno ne zmenijo in kar nehajo spuščati bomb?

Učenci so na koncu na simbolično drevo miru na liste napisali svoje misli in občutje o miru.

CILJ

- Spoznati pomen besede solidarnost.

Potek dejavnosti:

V 1. a razredu smo pri jutranjem pogovoru odprli temo o solidarnosti. Učenci te besede še niso poznali, slišali pa so že za solidarnostno pomoč. Razložila sem jim, da kadar nekdo potrebuje solidarnostno pomoč, širša množica (sosedje, krajani, člani društva) pomaga nekemu, ki se je znašel v stiski. Skupaj smo ugotavljali, kdaj bi se nekdo znašel v stiski, za katero bi bila potrebna pomoč širše množice in ne samo pomoč družinskih članov. Otroci so navajali, da kadar komu poplavi hišo, ob požaru, ko kdo zboli in potrebuje drage pripomočke ali operacije. Solidarnost pa ni samo pomoč, da nekemu daš denar, oblačila ali hrano, ampak si lahko solidaren tudi z dejanji, kot so čiščenje, poslušanje, zbiranje zamaškov, pomoč pri gradnji, da greš za nekoga v trgovino ali mu ponudiš prevoz. Za ta dejanja ali stvari ne pričakujemo plačila. Tudi države sodelujejo med seboj in si nudijo solidarnostno pomoč ob naravnih nesrečah ali vojnah. Tedaj pošljejo humanitarno pomoč. Solidaren biti pomeni tudi, da z nekom sodeluješ in ga podpiraš pri njegovem mnenju, razmišljanju, npr. ko so mu kršene pravice. Solidarni smo lahko do bolnih, invalidov, starejših, priseljencev ... Otroci so hitro začeli naštevati, kdaj so tudi oni bili solidarni in pomagali ljudem v stiski.

Prebrali smo pravljico Ljubek star lev, avtoric Julije Jarman in Susan Varley. Zgodba govori o staremu pozabljivemu kralju levu. Ko je začel zelo pozabljati in je že zbolel, so mu prijatelji in vsa skupnost pomagali prijetno preživeti še zadnjih nekaj let. Razumeli so njegovo spreminjanje in ga podpirali s tem, ko so skrbeli zanj, ga obiskovali in spominjali na skupna druženja v otroštvu.

Prebrana zgodba je bila otrokom zelo všeč.

Dogovorili smo se, da za domačo nalogo čez počitnice opravijo kakšno solidarnostno pomoč/akcijo. Za solidarnostno akcijo – pomoč invalidni sošolki pa po počitnicah prinesejo zamaške, ki jih zbiramo v šoli, da bi pridobili denarna sredstva za nakup tehničnih pripomočkov, ki bi jih sošolka potrebovala za lažje delo in učenje.

V drugem razredu smo se pri spoznavanju okolja pogovarjali o solidarnosti. Najprej so učenci na listke zapisali, kaj jim beseda solidarnost sploh pomeni. Najbolj pogoste so bile naslednje:

DA POMAGAM

DA SEM PRIJAZEN

DAŠ DRUGIM STVARI, KI
JIH NE RABIŠ

ČE KDO NIMA IGRAČ, MU
JIH PODARIŠ

Besedo smo nato skupaj razložili (BITI SOLIDAREN – podpirati, nuditi medsebojno pomoč) in se pogovorili o tem, če smo že bili kdaj solidarni in na kakšen način (sami oziroma njihovi starši):

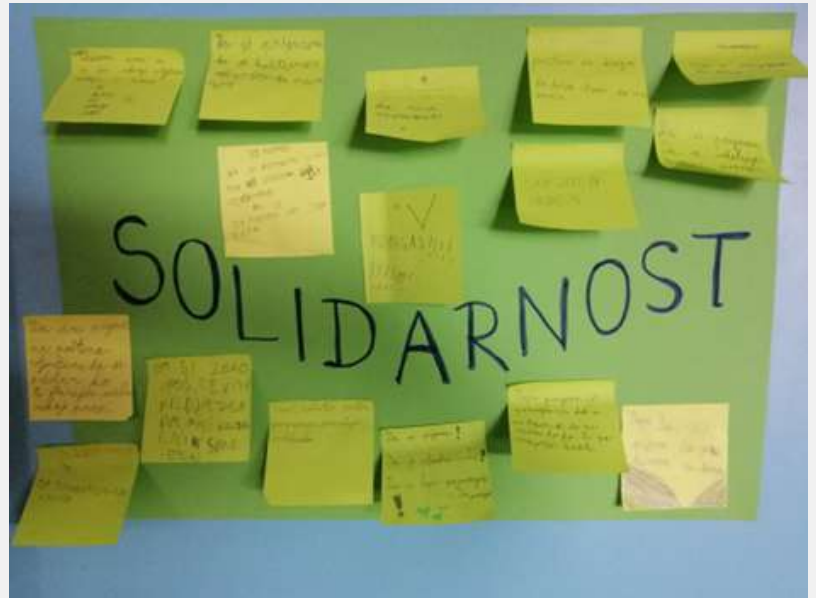
- pomagali so starejšim osebam,
- sodelovali so pri čiščenju hiš po poplavih,
- dali so igrače, s katerimi se niso več igrali,
- zbirali so zamaške,
- podarili so lepa, premajhna oblačila,
- pomagali so finančno ...

Pogovarjali smo se torej tako o finančni/materialni solidarnosti kot tudi o pomoči s samimi dejanji (pomoč starejšim osebam, ljudem v stiski – ob poplavih, pomoč invalidom ...).

II. VIO

SOLIDARNOST

Učenci četrtilih razredov so sprva ugotavljali pomen besede SOLIDARNOST – BITI SOLIDAREN. Na listke so zapisovali svoje predstave o solidarnosti, nato so svoje zapise pritrdili na tablo.

Na spletu smo poiskali, kaj pomeni beseda in kdaj obeležujemo dan solidarnosti. To je 20. december. Dogovorili smo se, da se bomo solidarnosti spomnili vsak dan, 20. decembra pa še posebej opozorili celotno šolo na zelo pomemben dan.

Učenci so delili svoje izkušnje glede solidarnosti. Največ je bilo zgodb o poplavah in njihovi pomoči. Seveda smo se dotaknili še drugih zgodb in tako prikazali solidarnost na več področjih (solidarnost do brezdomcev, ljudi, ki so izgubili svoje imetje v požaru, poplavah, potresu, tujcev v Sloveniji, invalidov ...).

Razmislili smo, kako smo lahko solidarni v razredu. Učenci so sklenili, da bodo solidarni do sošolke, ki ne razume slovenskega jezika. Ponudili so ji pomoč pri učenju, dodatno razlago. Sklenili so tudi, da bodo zbirali zamaške in jih odlagali na posebno mesto na razredni stopnji.

Sledil je še ogled video posnetkov, ki smo jih našli na spletnih straneh. Ob animaciji in posnetku so si še lažje predstavljali pojem SOLIDARNOST.

MEDPREDMETNO POVEZOVANJE NA TEMO SOLIDARNOST
 PRI DRUŽBI IN LIKOVNI UMETNOSTI V 5. RAZREDU

Dejavnosti pri DRU

- Oglede film (<https://www.karitas.si/pokloni-zvezek-zbiranje-zvezkov-po-vrtcih-in-osnovnih-solah-2/>).
- Pogovor o vsebini. Učenci pripovedujejo svojih lastnih izkušenj.
- Branje besedila Vsakdo kdaj potrebuje pomoč. (Učbenik Planet radovednih pet) Pogovor o značilnostih medsebojne pomoči.
- Učenci razmišljajo, komu in kako so nazadnje pomagali ter kako so se ob tem počutili in kako je bilo, ko so sami prejeli pomoč.
- Predstavitve in pogovor o organizacijah (gasilci, Civilna zaščita, Gorska reševalna zveza Slovenije, Rdeči križ Slovenije, Karitas). Učenci pripovedujejo o svojih izkušenj. Preberemo besedilo (Raznovrstna pomoč) in si ogledamo fotografije.
- Delo v skupini – izdelava plakatov na temo SOLIDARNOST.

Dejavnost pri LUM

- Plakate likovno opremimo.

Pri razredni uri v 6. razredu smo razpravljali:

- o pomenu solidarnosti v vsakdanjem življenju in njenem vplivu na medsebojne odnose v družbi ter
- o spodbujanju k razmišljanju o lastnih dejanjih solidarnosti v vsakdanu.

Pomen solidarnosti v vsakdanjem življenju je izjemno pomemben, saj omogoča ljudem, da se povežejo, podpirajo in skrbijo drug za drugega v različnih situacijah. Tukaj je nekaj ključnih vidikov pomena solidarnosti, ki smo jih izbrali kot pomembne in smo o njih tudi debatirali:

1. pomoč in podpora: solidarnost omogoča ljudem, da se medsebojno podpirajo in nudijo pomoč v časih stiske ali težav. Skupnost, ki temelji na solidarnosti, lahko okrepi občutek varnosti in zaupanja med njenimi člani.
2. Gradnja skupnosti: solidarnost pripomore k ustvarjanju močnejše in bolj povezane skupnosti.
3. Empatija in sočutje: solidarnost spodbuja razvoj empatije in sočutja do drugih.
4. Učenje in rast: sodelovanje v solidarnih dejanjih omogoča posameznikom priložnost, da se učijo in rastejo kot osebe.
5. Pozitiven vpliv na družbo: solidarnost ima pozitiven vpliv na družbo kot celoto, saj spodbuja večjo enakost, pravičnost in socialno odgovornost.

Izbrali smo nekaj ključnih besed, ki asociirajo na solidarnost: POMOČ, SODELOVANJE, SKRB, SOČUTJE, PODPORA.

Navajam primer iz vsakdana, ki smo mu namenili nekaj več časa, saj se podobne zadeve dogajajo znotraj našega razreda.

Med odmorom na šolskem dvorišču opaziš, da se en od sošolcev počuti osamljenega in izključenega. Namesto da bi ga ignoriral, se odločiš, da mu boš ponudil svoje prijateljstvo. Pridružiš se mu in ga povabiš, da se igra s tabo in tvojimi prijatelji. Učenec se počuti bolje in se ti zahvali za solidarnost.

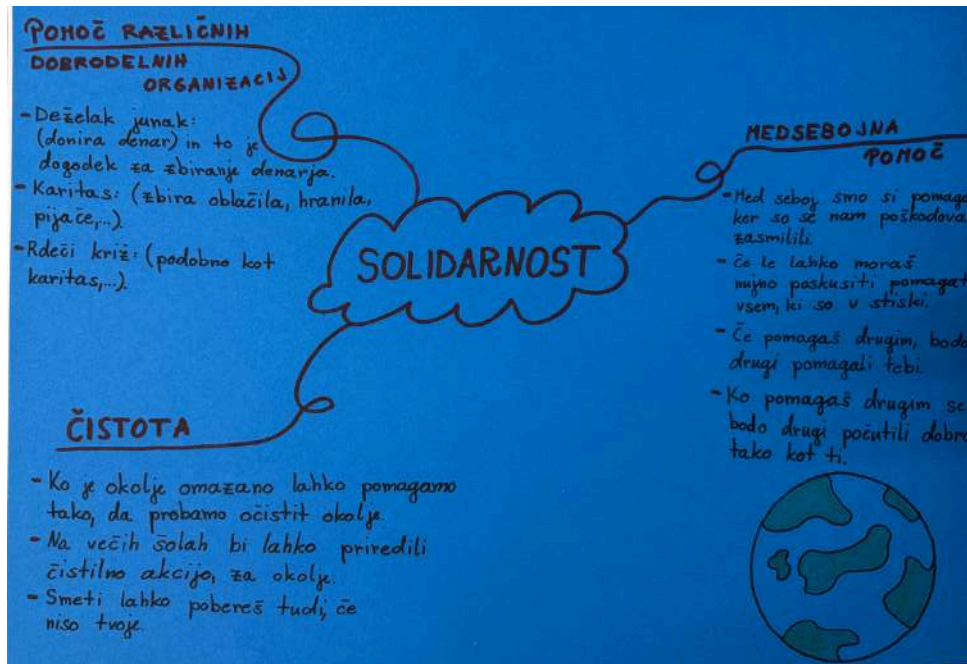
RAZREDNA URA 7. RAZREDA NA TEMO SOLIDARNOST

V mesecu oktobru in začetku novembra sem se z učenci na razredni uri pogovarjala o temi solidarnost. Pripravila sem PPT, ki je povzet po ustanovi Karitas. Najprej sem jim predstavila besedo solidarnost in njen izvor, nato so si ogledali kratek film. Prebrali smo povedi, ki temeljijo na temi solidarnost ter v njih našli razredno solidarnost. Najbolj se jih je dotaknil besedni zapis, da je solidarnost več kot socialna pomoč, saj ne pomeni zgolj potežitve fizičnih potreb posameznika v stiski, ampak predvsem ODNOS, na osnovi katerega smo gradili še eno razredno uro. Nastal je razredni izdelek – plakat z obrisi rok in razrednim zapisom v sredini. Plakat bo krasil avlo šole.

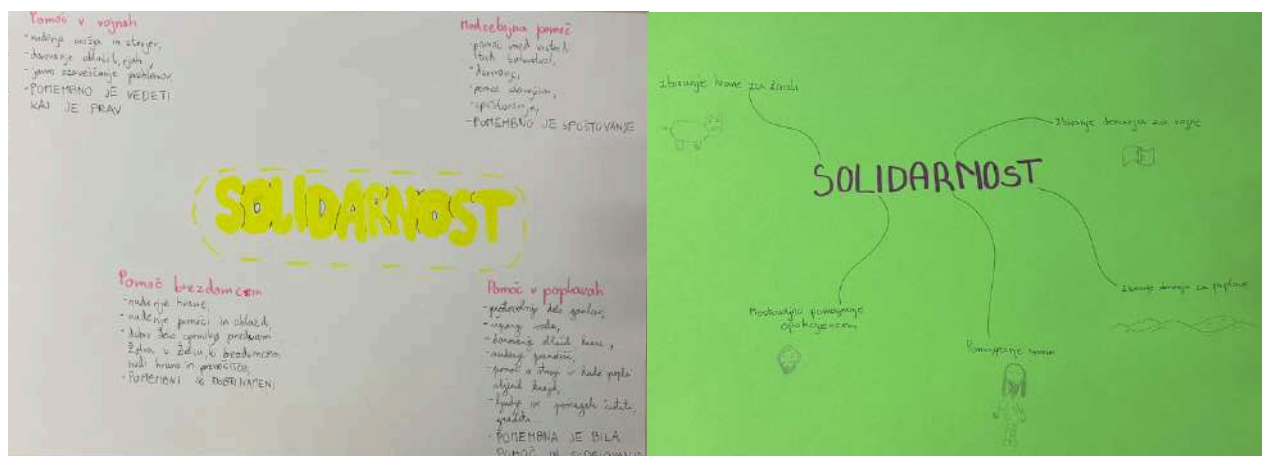
RAZREDNA URA 8. RAZREDA NA TEMO SOLIDARNOST

V 8. razredu smo se najprej pogovarjali o tem, kaj je solidarnost. Ker so učenci od blizu doživeli poplave, so seveda najprej omenili, kako so bili ljudje solidarni ob tem.

Ugotovili so naslednje:

solidarni ljudje skrbijo drug za drugega. S tem seveda avtomatično poskrbijo tudi za lastno varnost, saj lahko računajo na solidarnost drugih, če se bodo nekega dne sami znašli v težavah.

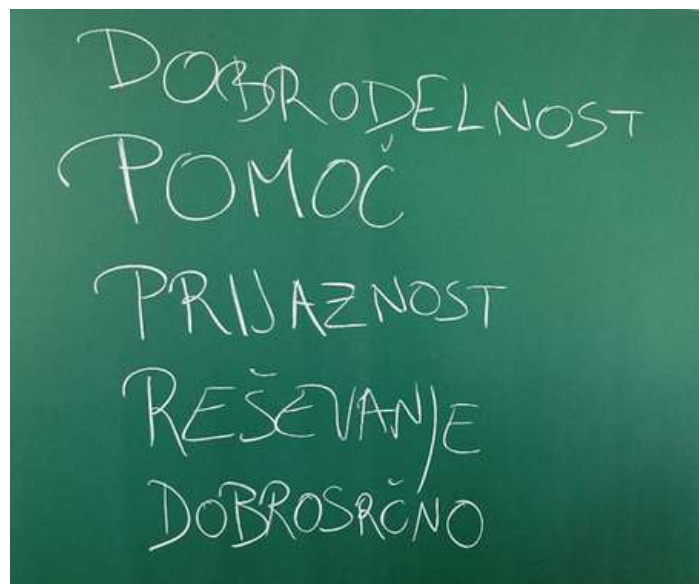

RAZREDNA URA 9. RAZREDA NA TEMO SOLIDARNOST

V mesecu oktobru je bila tema projekta Unesco solidarnost. Pri razredni uri je poleg razredničarke sodelovala še šolska svetovalna delavka in sorazredničarka Julija Lubej. Učenci so bili razdeljeni v skupine. Znotraj skupine so se morali pogovarjati o solidarnosti, razmišljati, kaj jim sploh pomeni ta beseda, ali so že bili kdaj solidarni, je bil kdaj kdo solidaren do njih ... Vsaka skupina je po desetih minutah poročala, o čem so se pogovarjali in do kakšnih ugotovitev so prišli.

Na koncu ure je vsaka skupina povedala še eno besedo, za katero so menili, da najbolje opiše besedo SOLIDARNOST.

RAZREDNA URA 9. RAZREDA NA TEMO SOLIDARNOST

Z učenci 9. b smo v mesecu oktobru izvedli razredno uro na temo solidarnosti. Najprej smo se pogovorili, kaj solidarnost sploh je.

Nato smo se pogovarjali o tem, kako smo sami solidarni, kakšne občutke doživljamo ob tem in kakšen svet bi si želeli. Izbrali smo 5 besed na temo solidarnosti:

POMOČ, PRIJAZNOST, RADODARNOST, SOČUTJE, EMPATIJA

KULTURNI DAN 1. RAZREDA NA TEMO STRPNOSTI IN
 EMPATIJE

Za uvodno motivacijo smo se igrali dve igri:

- igro strpnost (iz zbirke Vrline razreda). Na dve omari smo pritrdili besedi DA in NE. Ob trditvah (npr. imaš modre oči; tvoja najljubša barva je zelena; imaš brata; rad ješ borovnice ...) so se učenci postavili v kolono pod besedo DA, če je zanj trditev veljala, oz. pod NE, če zanj trditev ni veljala.
- igrali smo tudi igro ali imaš rad prijatelja. V krog smo postavili stole (enega manj, kot je bilo sodelujočih). Učitelj je vprašal najbližjega; ali ima rad prijatelje. Ta je odgovoril z DA. Učitelj je vprašal, kakšne. Učenec je odgovoril, da takšne, ki npr. radi plešejo, ne marajo čokolade, posojajo igrače, nosijo očala, so preboleli rdečke ... Vsi tisti, ki so mislili zase, da imajo navedeno lastnost, so vstali in zamenjali prostor. Z vprašanji je nadaljeval učenec, ki je ostal v sredini brez svojega stola.

Sledilo je branje knjige Mavrica in pogovor o vsebini. Knjiga govori in slikovno prikazuje v čem smo si ljudje lahko različni in podobni: po barvi kože, očeh, oblačilih, jeziku, ki ga govorimo, najljubši hrani, kako doživljamo strah, veselje, žalost ... Na koncu knjiga nosi sporočilo, čeprav smo si lahko zelo različni, tvorimo celoto in tako na svetu najboljše delujemo – kot celota. Sporočilo je učencem prikazano s prisposodobno mavrice, saj tudi mavrica ne bi bila tako lepa, če ne bi vsebovala toliko različnih barv.

V nadaljevanju smo se dogovorili, da bomo tudi sami izdelali mavrico in prebrano vsebino iz knjige še slikovno prikazali. Vsak je dobil risalni list, ki ga je pobarval z voščenkami v barvah mavrice. Nato je na prazen A4-list narisal še človeško figuro, ki je morala biti čimbolj edinstvena (naj ima temo polt, poševne oči, nosi očala, se opira na palico, sedi na vozičku ...). Mavrico smo sestavili skupaj, nanjo prilepili človeške figure in jo razstavili v garderobi. Za sprostitev smo zaplesali še z barvnimi trakovi na skladbo Mavrični Žur (M. Robič).

Zadnja dejavnost je bila igranje namiznih iger. Učenci so se razdelili v skupine in se igrali igro iz kompleta 1, 2, 3 je kompte in človek ne jezi se. Ob igranju so upoštevali pravila iger, se strpno pogovarjali in sprejemali poraz oz. zmago drugega.

Na koncu smo evalvirali celoten dan s pogovorom. Pogovorili smo se, kaj so se naučili/najbolj zapomnili, kaj pomeni strpnost in zakaj je dobro, da smo si različni. Evalvirali smo tudi, ali so jim bile dejavnosti všeč. Na tablo smo narisali tabelo, v katero so narisali/prilepili smeška/žalostinka, če jim je bila dejavnost všeč oz. katera jim ni bila.

IGRI: STRPNOST IN ALI IMAŠ RAD PRIJATELJA?	KNJIGA IN POGOVOR	USTVARJANJE MAVRICE	PLES	NAMIZNA IGRA

Spoznali smo, da smo si med seboj podobni in različni. Vsak med nami je edinstven in zato je nekaj posebnega. Lepo je, če spoštujemo vsakogar, kakršen je in smo strpni eden do drugega. Prišli smo do zaključka, da so bile dejavnosti otrokom všeč, zato se bomo te igre še kdaj igrali.

CILJI:

- Omogočiti otroku izkušnjo, da je prepoznan in prepoznaven v skupini.
- Prepoznavanje podobnosti in razlik med otroki.
- Doživljanje izkušnje pripadnosti otroka skupini.
- Omogočiti otrokom izkušnjo, da je skupinsko delo zanimivo in omogoča zadovoljstvo.
- Graditi sposobnosti, ki so potrebne za skupno/timsko reševanje nalog in za skupinsko ustvarjalnost.
- Učenje sodelovanja v različnih sestavah skupine, z različnimi otroki.
- Učenje reševanja konfliktov na pozitiven način.

UVODNI DEL

Socialne igre - spoznavanja razlik med otroki

- **ODEJA**

Učenci se razdelijo v dve enakovredni skupini in se usedejo nasproti, vsaka skupina na svojo črto. Med njih damo pregrinjalo, učitelj s prstom pokaže posameznega učenca iz vsake skupine, ki pride bližje k odeji. Ko odejo spustimo, morata povedati imeni drug drugega, kdor pove prej, gre k nasprotni skupini.

- **RAZLIČNI SMO SI**

Dva učenca gresta iz prostora in si nekaj na sebi spremenita. Ko prideta nazaj, ostali ugibajo, kaj se je spremenilo.

- **RAZLIČNO RAZMIŠLJAMO**

Na tleh imamo dve črti, ena črta pomeni ZA, druga PROTI. Črti označimo z rdečo in zeleno piko. Učitelj postavlja trditve, če se učenci strinjajo z njo se postavijo na črto ZA, če ne se postavijo na črto PROTI.

TRDITVE:

- rad se sprehajam po dežju.
- Rad pišem domače naloge.
- Starši morajo kaznovati svoje otroke, kadar naredijo nekaj narobe.
- Vedno upoštevam razredna pravila.
- Doma pomagam staršem pri opravilih v hiši ali okoli nje.
- Nikoli se ne skregam s svojim bratom ali sestro.
- Znam se opravičiti.

GLAVNI DEL

Poslušali in brali smo slikanico Vsak po svoje (M. Pfister). Sledil je pogovor o prebranem: kdo sta bila Timotej in Matej, kaj sta želela početi, zakaj se nista mogla dogovoriti, kaj je želel Matej, kaj je želel Timotej, kaj se je zgodilo, ko se nista mogla dogovoriti, kako sta spor rešila, ali sta se kaj naučila iz tega, ali se tudi vi kdaj sprete, s kom, kako rešujete težavo, ali je rešitev vedo ugodna za oba, ali kdaj zraven posežejo tudi starši.

MOTIŽELJKO

Z učenci na tablo zapišemo nekaj tipičnih primerov, ki jih motijo v šoli, npr. vrivanje v kolono, glasno govorjenje, prerivanje, jemanje stvari, govorjenje neresnic, klepetanje ...

S pomočjo lutke je vsak povedal, kaj ga moti in kaj bi želel.

MOTI ME, KO ...

ŽELEL BI, DA ...

Na tablo zapišemo nekaj možnih odgovorov:

- se opravičujem, ker ...
- Nisem vedel, da te moti ...
- Hvala, da si mi povedal ...
- Oprosti, ker ...

IGRA VLOG (učenci odigrajo igro vlog s pomočjo lutke, v parih, z listki s primeri)

- Prijatelj ti ni vrnil kart Pockemonn, ki si jih je sposodil.
- Prijatelj je povedal drugim tvojo skrivnost.
- Sošolec ti je vrnil polit zvezek.
- Sošolec te moti pri pouku.
- Voznik avtobusa vozi prehitro, ti se ne počutiš dobro.
- Učitelj te je spravil v zadrego, ker je pred celim razredom rekel, da nekaj ne znaš in si neumen.
- Starš te kritizira pred prijateljem, da se nikoli ne spomniš narediti domače naloge.
- Sošolec te je zatožil, ker nisi naredil domače naloge.
- Sošolec ti ne dovoli povedati svojega predloga za delo v skupini.

KOLO IZBIRE

Kaj lahko naredimo, ko že pride do prepira?

Učencem damo list z likom tortice, ki je razdeljen na več delov. Vsaka skupina v del torte zapiše idejo za rešitev.

Npr. opravičim se ..., grem stran ..., poiščem pomoč učitelja ..., Motiželjko..., preštejemo do 10 in se ohladim ..., rečem stop ...

Z učenci se pogovarjamo, kaj naredi učitelj, ko učenec ne upošteva opozoril.

- Ga prestavi na semaforčku, ga pošlje ven ...
- Učitelj predlaga pozitivni time out.

POZITIVNI TIME OUT

Z učenci dogovorimo mesto, kamor se lahko gredo umirit, kaj lahko ima v tem prostoru in kdaj lahko poišče prijatelja in se mu zaupa.

ZAKLJUČNI DEL

Z učenci si ogledamo nastale plakate MOTIŽELJKO in KOLO IZBIRE. Skupaj ponovimo pozitivno vedenje ob konfliktih.

Motiželjka in kolo izbire si narišemo v zvezek.

Igramo sodelovalne igre.

Ogledamo si risanko Franček, ki govori o reševanju sporov med prijatelji.

I. VIO

STRPNOST IN EMPATIJA

Pri predmetu NIP UMETNOST so učenci oblikovali plakate s sporočilom na temo strpnosti. Najprej smo se o temi pogovorili, podali primere, nato pa si pogledali umetniške primere v tehniki kolaža in se pogovorili o sporočilnosti plakata.

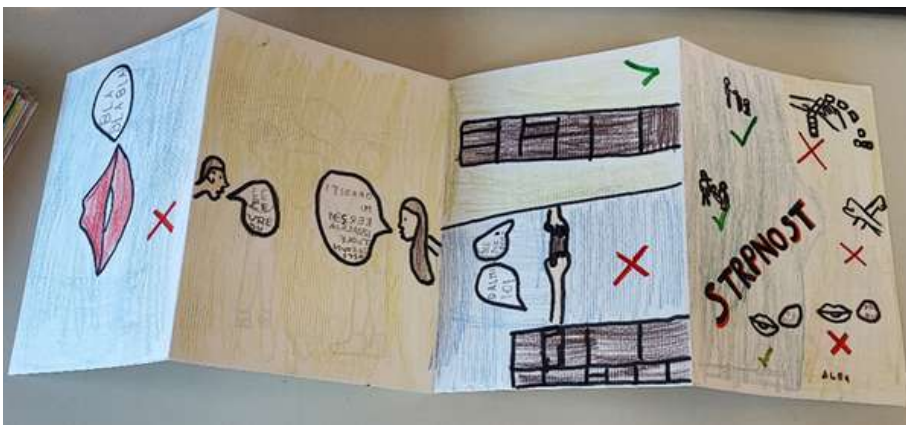
STRPNOST V PRVEM IN TRETJEM RAZREDU

V uvodu smo se pogovarjali o tem, kdaj so otroci že bili nestrpni in če so koga videli, da je bil nestrpen.

Pogovarjali smo se o besedi strpnost, kaj pomeni, kdaj smo strpni, kdaj smo že bili nestrpni in v igri vlog nestrpno ravnanje zamenjajo s strpnim. Ogledali smo si tudi nekaj posnetkov na safe.si/Lili in Bine. Ob vsakem posnetku smo komentirali, kdaj je bil v posnetku kdo strpen/nestrpen.

Ugotavljali smo, da smo nestrpni, ko čakamo na malico, da ne znamo počakati, da dobimo besedo, da so v prometu velikokrat nestrpni vozniki in trobijo, da se ne znamo pogovarjati med seboj in koga kar udarimo.

Izdelali smo tudi žepno knjigo z vsebino strpnega in nestrpnega ravnanja. Ob vsaki sličici so učenci označili, kdaj ravnanje ni pravilno - je nestrpno - z rdečim križcem, oziroma pravilno - strpno ravnanje - z zeleno kljukico.

MEDNARODNI DAN STRPNOSTI - KULTURNI DAN V 4. RAZREDU

V 4. b smo prihod mednarodnega dne strpnosti pričakovali vse od začetka septembra. Tako smo se ves čas zavedali pomembnosti teme in strpnost postavili na prvo mesto v naši razredni skupnosti. Pa smo ga dočakali – 16. november - mednarodni dan strpnosti.

Dan smo pričeli z radijsko obeležitvijo, ki so jo pripravile članice Unesco kluba. Spregovorile so o strpnosti po svetu, v Sloveniji, šoli, med prijatelji in v družini. O strpnosti in njenem pomenu so spregovorili tudi učenci šole, ki so delili svoja mnenja na to pomembno temo.

Po končani oddaji so učenci 4. b na lističe zapisovali, kaj je to STRPNOST. Na tablo smo prilepili vse zapisane trditve. Skupaj smo jih prebrali in se ob zapiskih pogovorili. Med tem smo izločili nepravilno zapisane trditve in jih pritrdili na desno stran table, pravilno zapisane trditve pa smo prilepili na levo stran table. Učenci, ki so imeli pravilno predstavo o strpnosti, so v koticah po razredu učili tiste, ki so imeli napačno predstavo o strpnosti. Le-ti so ponovno na lističe zapisali svoje pravilne trditve o strpnosti.

Sledilo je poslušanje zgodbe, zapisane v knjigi PUJSA IMAMO ZA SOSEDA (Claudie Fries, 2000). Tako so učenci preko zanimive in poučne zgodbe spoznali strpnost oz. nestrpnost književnih junakov. Učenci so želeli deliti svoja mnenja o STRPNOSTI in spregovorili tudi o svojih izkušnjah ob srečanju z NESTRPNOSTJO, ki se je učenci zelo zavedajo.

Delo v skupinah

- **Na liste zapisujejo strpne in nestrpne situacije za zapisano temo**

Učence so čakale trditve, na katere pa so morali pravilno odreagirati. V skupini so se pogovorili o pravilnem - strpnem odzivu na dano situacijo, kot tudi o nepravilnem – nestrpnem odzivu na dano situacijo. Nato so na lističe zapisovali svoje odgovore.

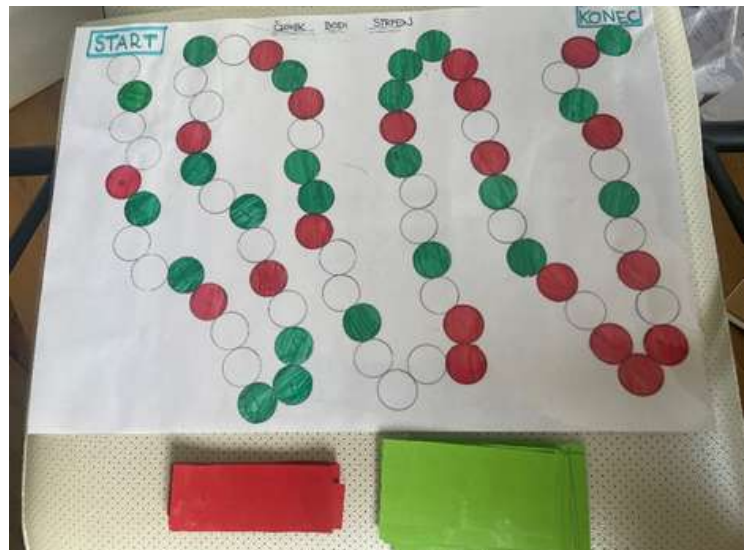
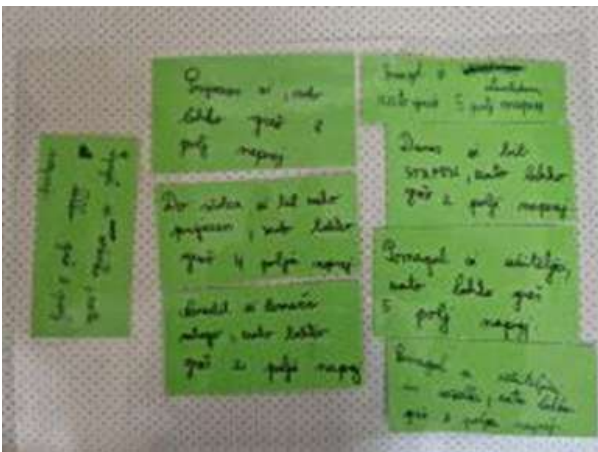
II. VIO

STRPNOST IN EMPATIJA

- **Sestavljanje družabnih iger na temo strpnosti**

V skupini so sestavljali družabne igre in natančno opisali navodila za njihovo igro. Nadeli so jim zanimive naslove:

- ČLOVEK, BODI STRPEN
- JABOLČNI SKOK
- STRPNO IN POGUMNO

- **Risanje na plakate na temo strpnosti/nestrpnosti**

Nekateri učenci so si med ponujenimi delavnicami izbrali likovno, kjer so risali na plakate na temo strpnosti. Nastali so zanimivi izdelki in likovna razstava.

II. VIO

STRPNOST IN EMPATIJA

CILJI:

- Kritično vrednotijo medosebne odnose v razredu.
- Naštejejo lastnosti dobrega prijatelja.
- Si krepijo pozitivno samopodobo.
- Razvijajo pozitiven odnos do sošolcev.

Pripomočki: risalni listi, flomastri, bel A4-list, pisala

Opis dejavnosti:

Povezava s filmsko vzgojo – film ČUDO.

Pogovor, v kakšnih odnosih živimo ljudje. Pogovor, kakšni medosebni odnosi prevladujejo v razredu.

Učenci se razdelijo v skupine. Vsaka skupina oblikuje plakat na temo prijateljstvo. Pozorni so na to, da naštejejo čim več lastnosti dobrega prijatelja. Plakate skupine predstavijo. (STRPEN SEM - NESTRPEN SEM, priloga)

Vsak učenec izžreba listek z imenom sošolca. Napiše mu prijateljsko pismo, v katerem izpostavi njegove pozitivne lastnosti, mu predlaga morebitno izboljšanje, svetuje, kako naj nadaljuje v prihodnje na področju učenja, kakšen naj bo v prihodnje do drugih ... V krogu vsak učenec prebere pismo, ki ga je napisal. Na koncu vsak učenec dobi pismo, ki mu je bilo namenjeno.

Sedimo v krogu. Vsak predlaga dejavnost, s katero bi se medosebni odnosi v razredu lahko še izboljšali. Predloge zapišemo na plakat, ki ga obesimo v razredu na vidno mesto.

Doma učenci napišejo pismo – odgovor sošolcu, od katerega so prejeli pismo. Pisma naslednji dan prinesejo v šolo.

KAJ ŠESTOŠOLCEM PREDSTAVLJA BESEDA STRPNOST

SPOŠTOVANJE
RAZLIČNOSTI

PRIJATELJSTVO

ZAŠČITA PRED
NASILJEM

SPREJEMANJE
DRUGAČNOSTI

POMOČ

Primer zgodbe o medkulturnem prijateljstvu: učenci so zaigrali zgodbo dveh otrok različnih kulturnih ozadij, ki postanejo prijatelji. Skozi različne situacije so pokazali, kako se medsebojno spoštujejo, se učijo drug od drugega in skupaj premagujejo ovire. Učenci so zaigrali prizore.

Primer zgodbe o strpnosti v šoli: učenci so sledili zgodbi učenca, ki je tarča ustrahovanja ali izključevanja, nato pa se drugi učenci izkažejo s strpnostjo in podporo. Prikazali so, kako se soočijo s konfliktom, ga rešijo in na koncu skupaj delujejo kot ekipa. Učenci so zaigrali prizore.

KAJ ŠESTOŠOLCEM PREDSTAVLJA BESEDA EMPATIJA

SPREJEMANJE
OBČUTKOV DRUGIH
OSEB

POMOČ

DELJENJE VESELJA
IN ŽALOSTI

RAZUMEVANJE

POSLUŠANJE

Primer zgodbe o pomembnosti poslušanja: poudarili so pomembnost aktivnega poslušanja in zaznavanja občutkov drugih ljudi. Prikazali so, kako posameznik, ki izraža empatijo, aktivno posluša, postavlja vprašanja in kaže zanimanje za občutke druge osebe. Učenci so zaigrali prizore.

STRPNOST IN EMPATIJA V 7. RAZREDU

Učencem sem na RU predstavila pojma STRPNOST in EMPATIJA.

- **STRPNOST:** sposobnost mirnega sožitja z osebami ali skupnostmi, ki živijo po verskih, etičnih in političnih pravilih, ki so različna ali celo nasprotna od naših. V tem primeru je lastno prepričanje nominalna vrednost, pravila ostalih so dejanska vrednost. To pomeni, da morajo biti lastna prepričanja postavljena pod vprašaj prav zaradi dejanskega obstoja drugačnih ali nasprotnih teorij.
- **EMPATIJA:** lahko jo opišemo kot čustveno različico telepatije. Pogosto se razlaga kot sposobnost poistovetenja z drugo osebo, pri čemer lahko empat predvidi čustva ali misli te osebe. Empatija se lahko tako opiše tudi kot čustvena resonanca. Empatije ne smemo zamenjevati s simpatijo, telepatijo ali branjem misli. Simpatija je sočustvovanje, pri empatiji pa tudi ne gre za neposredno branje misli, temveč zaznavanje čustev in predvidevanje misli. Telepatija pa je sposobnost branja misli na daljavo, medtem ko je empatija skoraj vedno mogoča le z osebnim stikom.

Ogledali smo si tudi dva posnetka na temo strpnosti in empatije:

<https://www.youtube.com/watch?v=Octrtuazlss>

<https://www.youtube.com/watch?v=cCOB6r3Z7gg>

Osredotočili smo se na poved:

Z DRUGIMI RAVNAJ TAKO, KOT SI ŽELIŠ, DA BI DRUGI RAVNALI S TABO.

Učenci so dobili nalogo, da na temo strpnosti in empatije poiščejo fotografije ali pa jih sami poslikajo v naravi oz. domačem okolju. Fotografije, ki jih posnamejo na kratko opišejo in predstavijo sošolcem, zakaj vidijo v njih strpnost oz. empatijo.

Moj pes Škaj me spominja na strpnost, saj zna biti včasih zelo nadležen.

Ko igram nogomet sem strpen saj me umirja, zato sem slikal žogo.

Slika me spominja na strpnost, ker se ob živalih sploh mačkah lažje umirim in postanem bolj strpna.

STRPNOST IN EMPATIJA V 8. RAZREDU

Z učenci smo si v dveh razrednih urah ogledali film Čudo (Wonder).

August je desetletni deček, ki mora živeti s težko gensko okvaro, zaradi katere se je rodil z iznakaženim obrazom in glavo. Po 28 operacijah, zaradi katerih ni mogel hoditi v normalno šolo, ga pri desetih letih starša le vpišeta v peti razred osnovne šole Beecher. Auggie se v šolo odpravi ves prestrašen in z nejevero, saj se boji, da bo vsak dan tarča buljenja, zgražanja in pripomb svojih novih sošolcev.

Nato smo si v knjižnici izposodili knjigo Čudo na razrednih urah in sledili navodilom. Najprej smo izpolnili učni list, nato pa igrali prizore.

Naučili smo se, da moramo biti tudi do drugačnih sočutni in empatični.

Spominjam se, da sem ga prvič videl pred prodajalno sladoleda Carvel na aveniji Amesfort, ko sem bil star pet ali šest let. Z Veronico, mojo varuško, in bratcem Jamiejem, ki je sedel v vozičku, obrnjen proti nama, smo sedeli na klopi pred prodajalno. Najbrž sem bil čisto zaposlen s svojim kornetom, ker sploh nisem opazil ljudi, ki so prisledli.

Potem sem na neki točki zasukal glavo, da bi posesal sladolega zagledal: Augusta. Sedel je tik ob meni. Vem, da ni bilo prav, izdaval »Uh!«, ker sem se iskreno prestrašil. Mislil sem, da nosi masko. Bil je tiste vrste »uh«, ki ga izdaviš, kadar gledaš grozljivko in zlo nem, vedel sem, da moja reakcija ni bila vljudna, in čeprav me far sestra je.

»Jack! Iti moramo!« je rekla Veronica. Vstala je in obračala voditi me. Tudi sam opazil fanta, hotel reči nekaj neprimernega. Zato sem pristala čebela, in sledil Veronici, ki je odbrzela proč. Slišal sem fant govoriti: »Vesta, kaj, mislim, da je čas, da gremo,« in se obrnil, da me pogleda. »Lizal sladolek, mama je pobirala njegov skiro, sestra pa je strmela ubiti. Hitro sem pogledal proč.

»Veronica, kaj je narobe s tem fantom?« sem šepnil.

»Pššt, mali!« je rekla z jeznim glasom. Veronico imam rad, a je res razjezila. Jamie se je medtem skorajda skotalil iz vozička, ko sem medtem ko ga je Veronica potiskala proč.

»Nee, Lonika ...« je rekel Jamie.

»Poredna sta bila! Zelo poredna!« je rekla Veronica, ko smo se obrnili nazaj k vozičku.

»Nisem hotel,« sem rekel.

»Lonika,« je rekel Jamie.

»Ne bi je smeli tako ucveti,« je mrmrala Veronica. »O, bog, uboga gospa. Povem vama, fanta. V vlogu se moramo vsak dan zahvaliti za blagoslove, me slišita?«

»Lonika!«

»Kaj je, Jamie?«

»So maškare?«

»Ne, Jamie.«

»Zakaj pa je ta fantek nosil masko?«

Veronica ni odgovorila. Kadar je bila jezna, včasih ni odgovarjala.

»Ni nosil maske,« sem pojasnil Jamieju.

»Pšš, Jack!« je rekla Veronica.

»Zakaj si tako jezna, Veronica?« Nisem si mogel pomagati, da ne bi vprašal.

Mislil sem, da jo bo to še bolj ujezilo, ampak je samo zmajala z glavo.

»Grdo smo naredili,« je rekla, »da smo kar vstali, kot bi videli hudiča. Bala sem se, kaj bi videli.«

Jamie rekel, veš? Nisem hotela, da bi rekel kaj, kar bi prizadelo tistega fanta. Ampak je bilo res grdo, da smo kar tako šli. Mama je vedela, kaj se dogaja.«

»Ampak saj nismo nalašč,« sem odgovoril.

»Jack, včasih lahko koga prizadeneš tudi, če tega ne narediš nalašč. Me razumeš?«

Takrat sem prvič videl Augusta v soseščini, vsaj da se spomnim. Ampak od takrat sem ga videl večkrat: nekajkrat na igrišču, nekajkrat v parku. Nekaj časa je nosil astronautsko čelado. Ampak vedno sem vedel, da je pod čelado on. Vsi otroci v soseščini so vedeli, da je on. Vsak je ob tej ali oni priložnosti videl Augusta. Vsi poznamo njegovo ime, on pa naših ne.

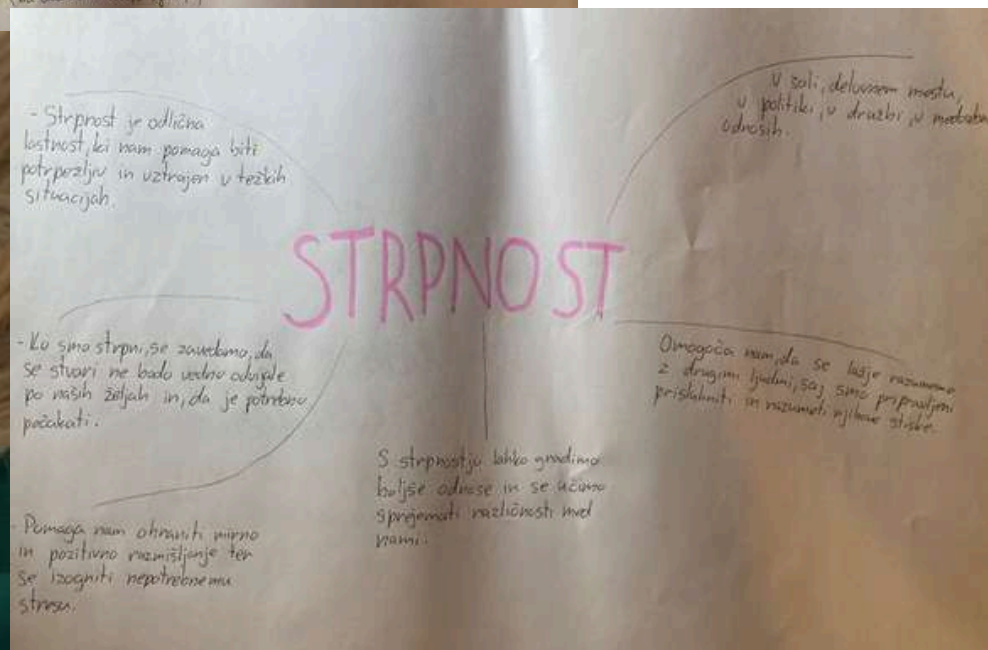
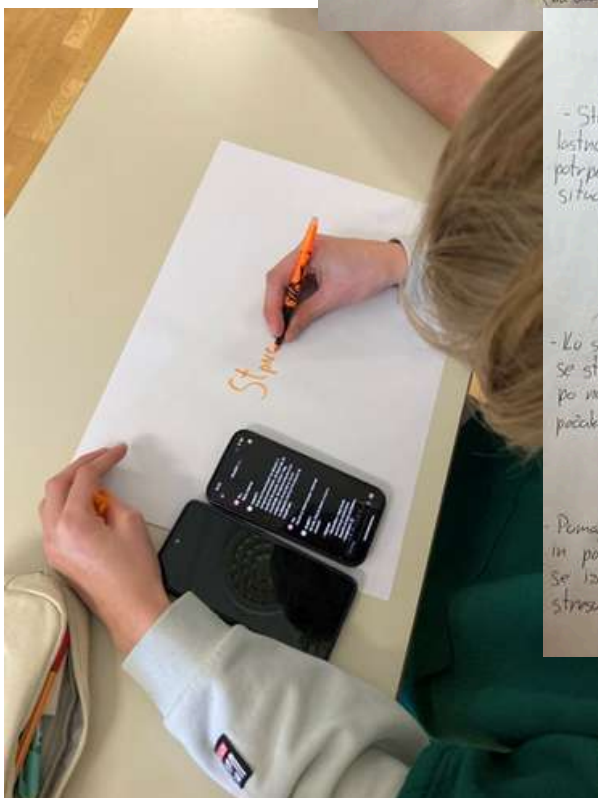
In kadarkoli ga vidim, se spomnim, kaj je rekla Veronica. Ampak je težko. Težko se je zadržati, da ne bi pogledal še enkrat. Kadar ga vidiš, se je težko vesti normalno.

Kaj pomeni, da se postavimo v vlogo nekoga drugega?

Ali je pomembno, da se znamo postaviti v vlogo drugega? Zakaj?

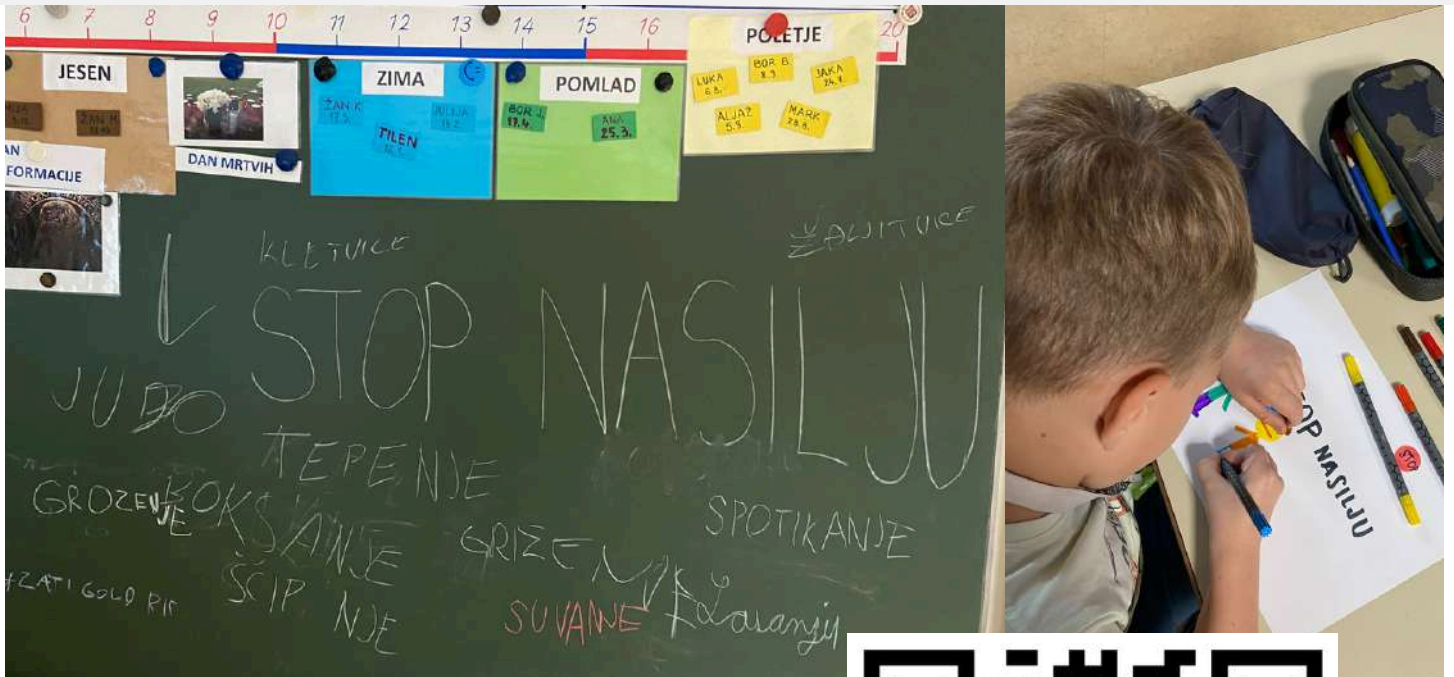
STRPNOST IN EMPATIJA V 9. RAZREDU

V novembru smo se na razredni uri pogovarjali o strpnosti. Kdaj smo strpni, do koga smo strpni, a sploh vemo, kaj pomeni biti strpen. Nekaj besed smo namenili tudi temu, kje so meje strpnosti oziroma ali te sploh obstajajo. Učenci so v parih razmišljali o pojmu, nizali asociacije na besedo strpnost, pri ustvarjanju pa so si lahko pomagali tudi z mobilnimi telefonu. Delo je po skupnem uvodnem delu potekalo v parih. Učenci so po koncu ure naredili evalvacijo svojega dela ter s sošolci delili svoje misli ter občutke o strpnosti.

STRPNOST IN EMPATIJA

OŠ PARTIZANSKA BOLNIŠNICA JESEN TINJE

STRPNOST IN EMPATIJA

OŠ IV. MURSKA SOBOTA IN OŠ TURNIŠČE

V ponedeljek, 13. 11. 2023, smo se učenci 4. a razreda odpravili v OŠ Turnišče, kjer so nas pričakali učenci 2. a-razreda. Najprej smo skupaj opravili jutranji krog. Učenci 2. a-razreda so nam pokazali svojo jutranjo rutino, naši učenci pa so to naredili njim. Skozi igro smo se predstavili drug drugemu in ugotovili, da prav nihče izmed nas ni enak drugemu in da se vsi po nečem razlikujemo. Ob slikah ljudi različnih kultur, verstev, manjšin in ljudi s posebnimi potrebami smo ugotavljali, da nas drugačnost bogati in da je lahko vsakdo, ne glede na njegov primanjkljaj, v nečem dober.

Učiteljica 2. a-razreda je nato pripovedovala zgodbo Svetlane Makarovič Veveriček posebne sorte. Zgodba je bila učencem zelo všeč. Poslušali so jo z velikim zanimanjem, nato pa sodelovali v trojkah in veverička Čopka tudi opisali ter ilustrirali in predstavili drugim učencem. Učenci so bili zelo veseli druženja, skupnih pogovorov in medsebojne igre. Tovrstnih srečanj si želijo še več. V božičnem času so si zato pripravili tudi božično-novoletne voščilnice.

STRPNOST IN EMPATIJA

OŠ TONETA OKROGARJA ZAGORJE

PREPIRALA STA SE ZARADI IGRAČE.

POT
IN':

KONFLIKT

Dva sošolca sta se xbadala x žalivkami ter predsodki. Naotale je neke vrste NASILJE.

REŠITEV

Potrebovala sta pogovor med sabo in svetovalno/nim delavho/cem. Na koncu sta se pobatala.

DOBRODELNOST V PRVEM RAZREDU

V 1. a in 1.b-razredu smo v drugem tednu meseca januarja odprli temo o dobrodelnosti.

Učenci so DOBRODELNOST razložili kot pomoč drugim. Ugotovili smo, da se pomen skriva v besedi dobrodelnost, da opravimo neko dobro delo. Dobra dela se lahko izvajajo na različne načine. Najbolj učinkovito opravimo dobro delo v primeru, da drugemu ponudimo pomoč, bodisi z besedo, denarjem, delom ali materialnimi dobrinami – s stvarmi.

Zakaj opravljamo dobra dela? Učenci so odgovarjali, da s tem razveselimo druge. Skupaj smo ugotovili, da lahko dobro delo storimo tudi zase. Med seboj se bolj povežemo, najdemo nove prijatelje, s katerimi delamo nekaj skupaj. Tudi sami se boljše počutimo, saj se čutimo koristne.

Odločili smo se, da bomo v januarju in februarju delali dobra dela za sošolce in sošolke. Opredeliti smo morali, kdaj je neko delo dobro. Ali je neko delo že dobro, če pospravljamo igrače in se zraven še igramo, čeprav sošolec ni potreboval naše pomoči? Ali je dobro delo, ko sami priskočimo na pomoč pri pobiranju, ko sošolki na tla pade peresnica in se barvice stresejo na tla? Otroci so se spomnili še drugih dejanj; npr. brisanje predalčkov za druge, priprava malice in brisanje mizic namesto tistih, ki so za to zadolženi, pomoč pri šiljenju barvic ...

Otroci so svoja dobra dela beležili na pikapolonicah. Vsak je dobil svojo in ji ob opravljenem dobrem delu pobarval piko. Ko so imeli vse pike pobarvane, so pobarvali še njena krila. Učenci so kmalu z navdušenjem razmišljali o dobrih delih za sošolce in barvali pike. Ob koncu akcije dobrih del so nekateri ugotovili, da je delati dobra dela zabavno, da so se dobro počutili in tudi vzdušje v razredu je bilo prijetnejše.

DOBRODELNOST V DRUGEM RAZREDU

V sodelovanju z mačjim zavetiščem Mačja hiša v Celju smo učiteljice in učenci 2. razredov, od 19. 2. do 22. 3. 2024, izpeljali akcijo Pokažimo solidarnost (v okviru projekta Unesco). Zbirali smo hrano, opremo in pripomočke za muce v mačjem zavetišču. Ob izteku akcije smo zbrali kar tri zvrhane škatle. Seveda pa to ni bilo zgolj zbiranje, ampak smo skupaj z učenci prebirali tudi knjigo z naslovom Ko najdeš mačko ter izvedeli, kako ukrepati, če najdeš izgubljeno, bolno ali zavrženo muco. Učenci so uživali ob prebiranju knjige, saj je knjiga opremljena z bogatimi ilustracijami in hudomušnimi verzi. Po branju so učenci pri likovni vzgoji ilustrirali muce, ki sedaj krasijo naše razrede. V dar smo prejeli 4 izvode knjig, koledarje Mačke in par nogavičk za vsakega otroka, ki je prispeval k akciji. Zahvaljujemo se Zavodu Mačja hiša za hiter in prijazen odziv. Skupaj smo dokazali, da lahko z majhnim dejanjem izboljšamo življenje muck v zavetišču. Hkrati pa smo izvedeli, da posvojiti muco ne pomeni zgolj božanje in crkljanje, pomeni tudi odgovornost, saj moramo poskrbeti tudi za njeno zdravje.

DOBRODELNOST V TRETJEM RAZREDU

CILJI:

- Spoznajo pojma prostovoljstvo in dobrodelnost.
- Vedo, da je prostovoljstvo neplačana dejavnost.
- Spoznajo, da določena dela prinašajo velik doprinos k osebnosti rasti in koristi širši družbi.
- Zavejo se, da je dobrodelnost zelo pomembna povsod po svetu.
- Širjenje znanja o drugih kulturah.
- Vedo, da ima tudi delo brez plačila svojo vrednost.

UVOD

Ogled filma o Prostovoljcih v Tanzaniji: <https://www.youtube.com/watch?v=wqFhLlp5bDI>

OPIS DEJAVNOSTI

Zabavno razgibavanje: atomčki, stoli in sadna solata (snopič, U.S. Benčina)

Po ogledu filma se pogovorimo o življenju v afriški državi Tanzaniji. Poiščemo jo na zemljevidu in v njej poiščemo podatke na Wikipediji in spletni strani Google photo.

Pogovor poteka o šolanju otrok in po čem se njihovo šolanje razlikuje od šolanja v Sloveniji. Razlike zapišemo v obliki miselnega vzorca.

Naštevajo, kako bi lahko oni pomagali. Predloge zapišemo in oblikujemo plakat. Izdelamo pa tudi plakat dobrodelnih organizacij: Karitas, Unicef in Rdeči križ.

Učenci o tem poročajo.

DOBRODELNOST V TRETJEM RAZREDU

Z učenci smo pri pouku spoznavanja okolja spoznavali prostovoljne organizacije. Preko posnetka https://www.youtube.com/watch?v=grAZN_Xfp-0 Firbcologi–taborniki smo spoznavali taborniško organizacijo.

Ker je učiteljica tudi tabornica, nam je pokazala posnetek s Svetovnega skavtskega jamboreeja na Švedskem in Japonskem, kjer je delala kot prostovoljka in nam povedala, kaj vse je počela.

<https://www.youtube.com/watch?v=cbssa3zFAs0>

<https://www.youtube.com/watch?v=zcGWzT4oYQU>

Pogovarjali smo se tudi, kako lahko kot prostovoljci pomagamo:

- pri gasilcih pomagamo pri nesrečah,
- v lokalni skupnosti (čistilne akcije, zbiranje pomoči ...),
- delavnice za starejše.

POMAGAMO SI V PETEM RAZREDU

CILJI:

- Učenci spoznajo vrste sodelovanja in vrste ter oblike medsebojne pomoči (npr. prostovoljno delo, društva ipd.).
- Ocenijo pomen prostovoljnega dela.
- Se navajajo na medsebojno pomoč in prostovoljno delo.

UVOD

Interaktivno gradivo na www.planet.radovednih-pet.si.

Ogledamo si galerijo fotografij. Učence spodbudimo, da pripovedujejo o svojih lastnih izkušnjah.

GLAVNI DEL

Preberemo besedilo Vsakdo kdaj potrebuje pomoč. Pogovorimo se o značilnostih medsebojne pomoči.

Vsakdo kdaj potrebuje pomoč

Kadar imamo težave doma, pri učenju, v odnosih z ljudmi, včasih potrebujemo pomoč, da težave razrešimo. Če drugi ne opazijo, da potrebujemo pomoč, jih prosimo, da nam pomagajo. Pomoč potrebujejo tudi drugi, zato je prav, da smo pozorni na to in pomoč nevsiljivo ponudimo ali pomagamo po svojih zmožnostih. Tej vrsti pomoči pravimo medsebojna pomoč.

Vir: Planet radovednih pet-samostojni delovni zvezek

Učenci razmišljajo:

- komu in kako so nazadnje pomagali ter kako so se ob tem počutili in kako je bilo, ko so sami prejeli pomoč;
- kdo so prostovoljci.

Učence vprašamo, če so že slišali ali so imeli stik z naslednjimi organizacijami: gasilci, Civilno zaščito, Gorsko reševalno zvezo Slovenije, Rdečim križem Slovenije, Karitasom.

- Učenci pripovedujejo o svojih izkušnjah.
- Preberemo besedilo (Raznovrstna pomoč) in si ogledamo fotografije.
- Z učenci se pogovorimo o njihovih izkušnjah. Pripovedujejo, zapišejo.

ZAKLJUČEK

- Učenci s pomočjo dopolnjevanja ponovijo učno snov.
- Ljudje, ki opravljajo prostovoljno delo, so _ _ _ _ _.
- Za prostovoljno delo ne pričakujemo _ _ _ _ _.
- Prostovoljno delo krepi našo _ _ _ _ _.
- Rdeči _ _ _ _
- S prostovoljnim delom pridobivamo _ _ _ _ _ in delovne navade.
- Tudi s prostovoljnim delom spoznavamo, da smo ljudje _ _ _ _ _ drug od drugega.
- Kadar pomagamo drug drugemu, je to _ _ _ _ _ pomoč.

ODNOSI V RAZREDU IN DOBRODELNOST DRUG DO DRUGEGA

CILJI:

- Kritično vrednotijo medosebne odnose v razredu.
- Naštejejo lastnosti dobrega prijatelja.
- Si krepijo pozitivno samopodobo.
- Razvijajo pozitiven odnos do sošolcev in so dobrodelni.

OPIS DEJAVNOSTI

Pogovor, v kakšnih odnosih živimo ljudje. Pogovor, kakšni medosebni odnosi prevladujejo v razredu.

Učenci se razdelijo v skupine. Vsaka skupina oblikuje plakat na temo prijateljstvo. Pozorni so na to, da naštejejo čim več lastnosti dobrega prijatelja. Plakate skupine predstavijo.

Vsak učenec izžreba listek z imenom sošolca. Sošolcu napiše prijateljsko pismo, v katerem izpostavi njegove pozitivne lastnosti, mu predlaga morebitno izboljšanje, svetuje, kako naj nadaljuje v prihodnje na področju učenja, kakšen naj bo v prihodnje do drugih ... V krogu vsak učenec prebere pismo, ki ga je napisal. Na koncu vsak učenec dobi pismo, ki mu je bilo namenjeno.

Doma učenci napišejo pismo – odgovor sošolcu, od katerega so prejeli pismo. Pisma naslednji dan prinesejo v šolo. Sedimo v krogu. Vsak učenec prebere pismo učencu, ki mu ga je napisal.

Vir: [Spoštovanje in sprejemanje - knjiga priprav | Arnes Učilnice](#)

S sprejemanjem smo tudi dobrodelni in obratno.

PROSTOVOLJSTVO IN DOBRODELNOST V 8. RAZREDU

UVOD

Začeli smo z vprašanjem, ali kdo ve, kaj pomeni prostovoljstvo in zakaj je pomembno. Nato smo ponudili kratko definicijo in razložili, zakaj je prostovoljno delo pomembno za skupnost in posameznika.

Učenci so podali naslednje odgovore:

to je to, ko nekaj narediš za nekoga drugega in za to ne dobiš plačila.

Zakaj pa potem to delaš? – Zato, da se boljše počutiš in da narediš nekaj za drugega.

Kdo se boljše počuti, tisti, ki pomoč nudi, ali tisti, ki jo daje? – Oba.

Prikaz videoposnetka

Predvajali smo kratke videoposnetke o skupini prostovoljcev, ki so naredili pomembno spremembo v svoji skupnosti. Šlo je za različne oblike prostovoljstva – krvodajalstvo, pomoč ob poplavah, pomoč v zavetišču za živali, pomoč v domovih za ostarele.

Učenci so povedali, da imajo izkušnje z naslednjimi oblikami prostovoljstva: pomočjo starim staršem, ob poplavah, sošolcem.

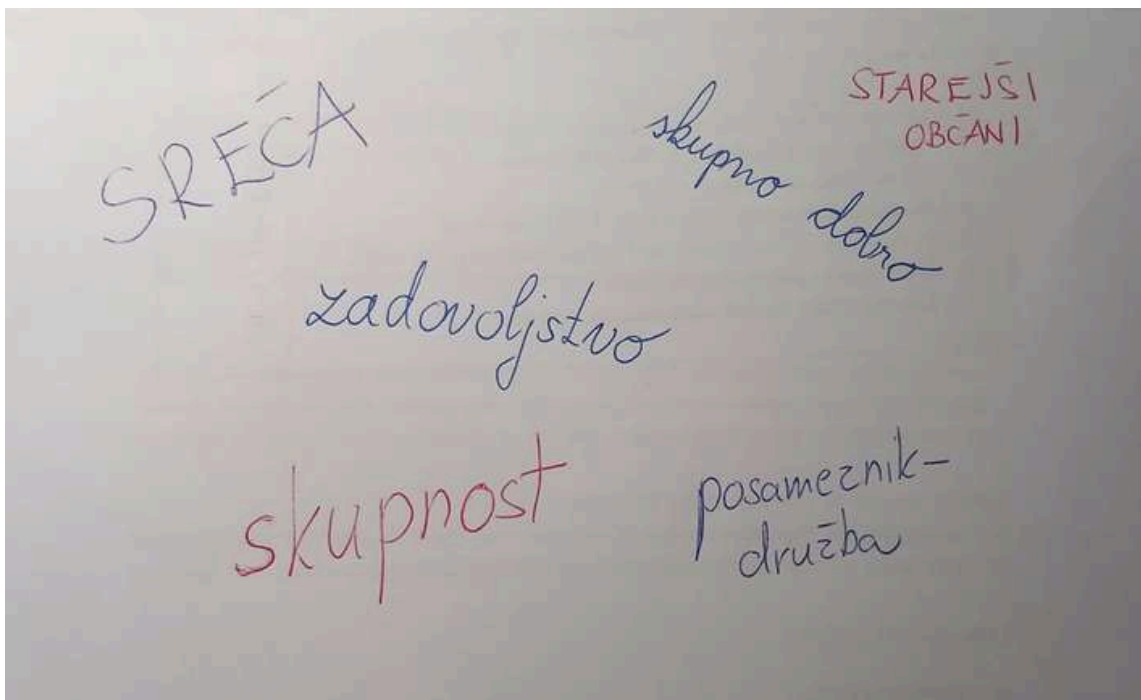
Skupinska razprava

Razred smo razdelili v manjše skupine in jih spodbudili, da razpravljajo o naslednjih vprašanjih:

- katera so koristna dejanja prostovoljstva v naši skupnosti?
- Zakaj bi se nekdo odločil za prostovoljno delo?
- Kako prostovoljno delo koristi posamezniku?
- Kako lahko vsak od nas prispeva k skupnosti s prostovoljstvom?

Odgovori so bili naslednji:

- koristna dejanja so tista, ki pomagajo tako posameznikom kot skupnosti po principu dela daš-dam.
- Mogoče danes ti potrebuješ pomoč, ko jo bom potreboval pa jaz, mi boš pa vrnil.
- Za prostovoljstvo se odločimo, da se dobro počutimo in da pomagamo drugim. Več rok ali več ljudi lahko naredi več kot ena sam.
- Posameznik se boljše počuti in verjame, da je naredil nekaj boljšega.
- Vsak se lahko potruji. Morda mi sedaj še ne moremo pomagati z denarjem, lahko pa na drugačne načine, morda kdaj tudi s toplo besedo.

PRIJATELJSTVO V PRVEM RAZREDU

Za uvod smo prebrali pravljico Rojstni dan iz zbirke Pravljice s travnika. Pravljica nam odkriva, kako biti dober prijatelj. V njej pajek Pino pripravlja rojstnodnevno zabavo za svoje travniške prijatelje. Za vsakega izdelava posebno vabilo – vsakemu posebej nariše, kar ima ta še posebej rad. Kljub zapletu z vabili se vse srečno konča. Drug drugemu pokažejo, da so iskreni prijatelji.

Povzeli smo, da so živali s travnika prijateljice. S prijatelji se dobro razumemo, si zaupamo in pomagamo v težavah. Med seboj smo spoštljivi in iskreni.

Sledil je pogovor o prijateljstvu (s pomočjo didaktičnih kartic VRLINE RAZREDA).

- Ali je vsak lahko tvoj prijatelj?
- Kaj ti je pri prijateljih pomembno?
- Kaj počnete skupaj s prijatelji?
- Ali imajo tvoji prijatelji tudi svoje prijatelje?
- Kako bi se počutil, če ne bi imel prijateljev?
- Kje lahko spoznaš prijatelja?
- Kakšen si ti kot prijatelj?

Spoznali smo, da vsak razume in doživlja prijateljstvo na svoj način. Imamo različne prijatelje in skupaj preživljamo čas na različne načine. Tudi prijatelji imajo svoje prijatelje. Vsem pa nam je skupno, da nam prijatelji veliko pomenijo.

Nadaljevali smo z dejavnostjo MOJI PRIJATELJI.

Pomislimo na svoje prijatelje. V deteljico bomo narisali prijatelje ali pa tisto, kar najraje počnemo z vsakim od njih. Deteljica ponazarja srečo – pa tudi prijateljstvo. Na koncu učenci predstavijo svoje prijatelje v deteljicah in igre, ki se jih z njimi igrajo.

Za prijateljstvo in dobre medsebojne odnose se moramo potruditi, tako da smo pozorni, iskreni, pošteni, strpni, spoštljivi in da se zanj zanimamo. S tem pokažemo, da nam ni vseeno zanj in da ga imamo radi.

Naslednji dan smo se dogovorili, da se bomo cel dan igrali igro RAZVESELIL TE BOM. Žrebali smo listke z imeni sošolcev in trudili smo se, da imena ne bomo nikomur povedali. Izžrebanega sošolca smo tekom dneva razveseljevali z majhnimi pozornostmi ali dejanji, ki jih zmoremo pripraviti sami.

Učencem je bilo težko ohraniti skrivnost, zato smo se odločili, da se bomo še igrali v naslednjih dneh. Ob ponovitvi so lažje ohranjali skrivnost in postali so bolj pozorni na dejanja sošolcev, ki so jih razveselila. Prijazna dejanja in pozornosti so bile: pomoč pri pospravljanju igrač, pohvala pri igri, objem, narisana risbica, igray se z mano ...

Prišli smo do zaključka, da je prijetno, ko nekoga razveselimo in ko nekdo razveseli nas, zato se bomo to igro še kdaj igrali.

PRIJATELJSTVO V TRETJEM RAZREDU

CILJI:

- naštejejo lastnosti dobrega prijatelja.
- Spoznajo pomen ustreznega reševanja konflikta.
- Razvijajo prepoznavanje čustev in spoznavajo pomen "jaz sporočil".

UVOD

Pogovor o prijateljstvu. Učenci povedo, kaj jim pomeni prijateljstvo, kakšne lastnosti mora imeti prijatelj.

Preberemo zgodbico Izključevanje in se pogovorimo o vsebini. Pripravimo dramatizacijo.

OPIS DEJAVNOSTI

Zabavno razgibavanje

Vozimo se z barko, ki se je zaletela v čer. Začela se je potapljati, sedaj nas lovijo morski psi. Plavajmo na obalo, da nas ne bodo ujeli. Vsi mahajmo z rokami približno 20 sekund.

Na mizi ste pustili nekaj kovancev. Priletela je vrana in enega hoče odnesti. Skačemo, da bi jo ujeli, približno 20 sekund.

Vsak učenec v zvezek SPO nariše oval ali krog, vanj pa svoje ime. Iz sredine nariše ravne črte, da dobi slika obliko sonca. Dogovorimo se, da bo vsak posameznik napisal o svojem sošolcu na črto nekaj, kar ceni pri njemu.

Naloga poteka tako, da vsi vstanemo in se v dogovorjenem redu pomikamo od mize do mize. Po kratkem razmisleku vsak napiše eno lepo lastnost o sošolcu.

Po končani dejavnosti jih tiho preberemo in označimo dve, ki sta nam najbolj všeč.

Učenci o tem poročajo.

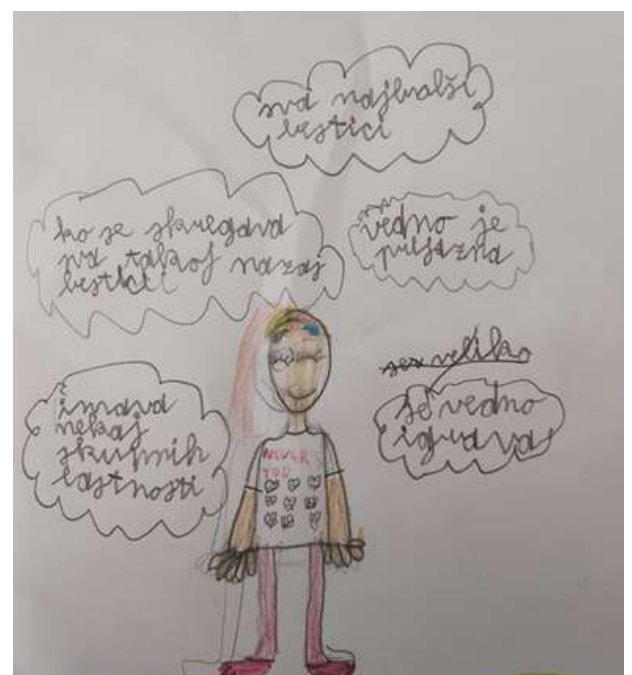
VIR: Mediacija za otroke, 2011, Svetovalno izobraževalni center MI

PRIJATELJSTVO V TRETJEM RAZREDU

Z učenci smo si v okviru kulturnega dne ogledali gledališko predstavo Heidi, v kateri je ena glavnih tem prijateljstvo.

Z učenci smo se pogovorili o tem, kakšni so za njih pravi prijatelji, kakšne lastnosti morajo imeti, katere besede jih spomnijo na prijateljstvo.

Učenci so nato narisali prijatelja in zapisali lastnosti oz. besede v povezavi s prijatelji.

DELAVNICA PRIJATELJSTVO: SODELUJEM Z DRUGIMI, JIH SPREJEMAM IN IMAM PRIJATELJE

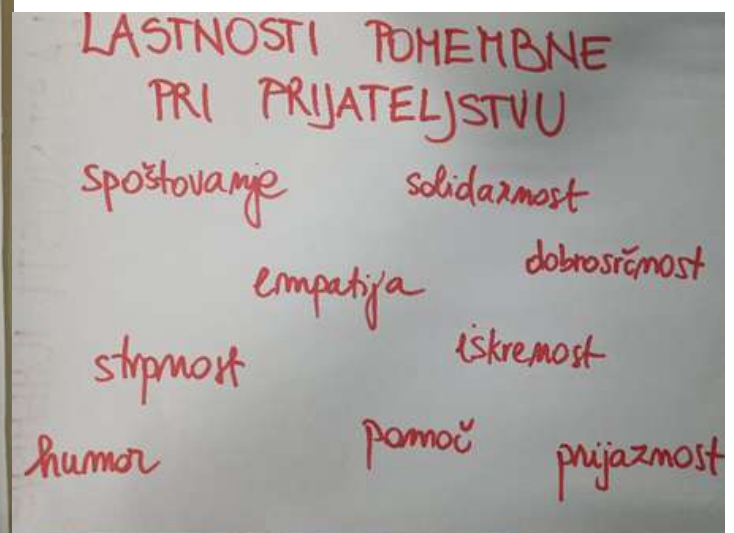
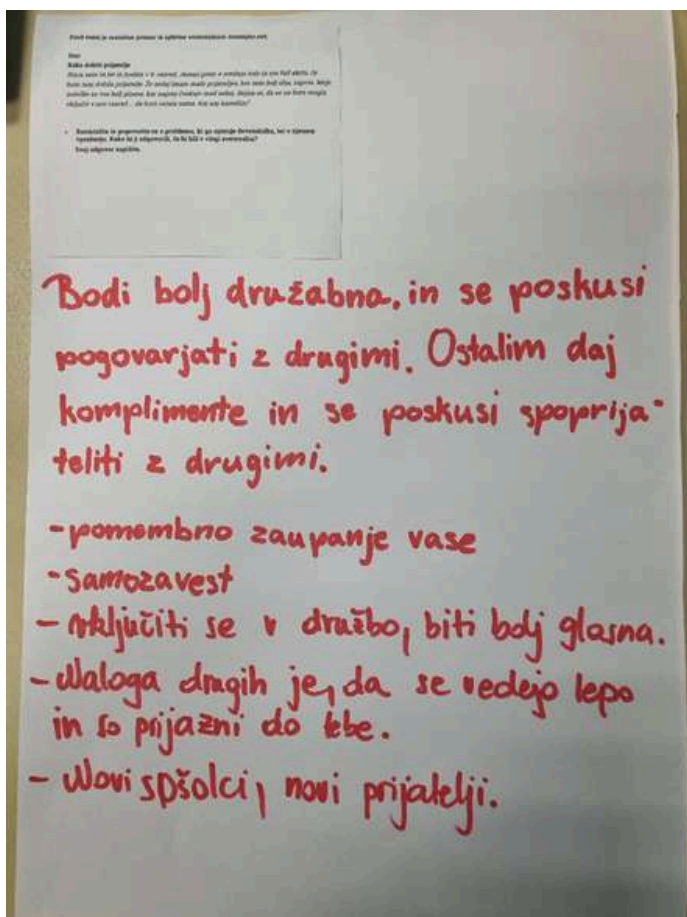
CILJI:

- sodelovanje z drugimi in sprejemanje drugih ter vzpostavljanje prijateljskih vezi vključuje socialno zavedanje.
- Sposobnost empatije in zavzemanja perspektive drugih,
- Vzgajajo se za spoštovanje drugih, ter za sprejemanje vrednostnih raznolikosti.

Delo po skupinah

Učenci v manjših skupinah razmislijo o vprašanju, oblikujejo odgovore mladostnici in ga zapišejo. Skupaj z učiteljem zberemo njihove odgovore in jih zapišemo na plakat.

Pri drugi nalogi se pogovorijo o tem, katere lastnosti so v resnici pomembne pri prijateljstvu ter jih navedejo. Vsaka skupina predstavi svoje odgovore. Učitelj zapisuje na plakat lastnosti pravega prijateljstva, da jih skupaj lažje ovrednotijo.

DOBER PRIJATELJ:

- Te podpira
- Je tisti, ki nikoli ne govori za tvojim hrbtom
- V zameno za pomoč ne pričakuje ničesar
- Tisti, ki te ne zapusti v slabih časih
- Tisti, ki se vedno isto obnaša do tebe
- Tisti, ki ni ljubsumen na te

dobrodelnost:

- Tisti, ki ti pomaga v stiski
- Daš hrano brezdomcu
- Darovanje h živalim
- Darovanje organizacijam za pomoč drugim
- Opravljanje prostovolnega dela
- Pomagaš nekemu v stiski

dober prijatelj in dobrodelnost v razredu 7.b

dober prijatelj & dobrodelnost

pomoč pri učenju, prijatelj, sočutje, prostovolnost, pozitiven, ker te podpira, pomoč brezdomcu, ljubeznost, je spoštljiv, ne izloča drugih, medsebojna pomoč, solidarnost, da te zvest, zabaven, ker te nasmeji, pomaga staršem, ne izloča drugih, medsebojna pomoč, solidarnost, da te zvest, zabaven, ker te nasmeji, pomaga staršem

Delavnica: MOJE ROKE, MOJA POT

DOBER PRIJATELJ DOBRODELNOST

- dobrodelen, - pomaga, - ti želpa, - te spodbuja ob slabih trenutkih, - ima smisel za humor, - spoštljiv, - prijazen, - radodaren, - prizana napake, - smesen, - razumen

MEDPREDMETNO POVEZOVANJE PREDMETOV SLOVENŠČINE IN LIKOVNE UMETNOSTI NA TEMO PRIJATELJSTVA

CILJI:

- učenci razvijejo razumevanje koncepta prijateljstva in njegovega pomena v medosebnih odnosih.
- Učenci razvijajo sposobnost empatije in razumevanja različnih perspektiv.
- Učenci izrazijo svoje razumevanje prijateljstva skozi likovno ustvarjanje.

Uvod (10 minut)

- Učitelj predstavi temo ure in njen pomen v okviru UNESCO vrednot.
- Razprava o vprašanjih, kaj je prijateljstvo in zakaj je prijateljstvo pomembno.

Skupinska razprava (20 minut)

- Učenci so razdeljeni v majhne skupine. Vsaka skupina dobi odlomek literarnega dela, pesem ali citat o prijateljstvu.
- Skupine razpravljajo o svojih odlomkih in razmišljajo o različnih vidikih prijateljstva, ki jih predstavljajo.

Predstavitev skupinskih ugotovitev (10 minut)

- Vsaka skupina na kratko predstavi razredu svoje razmišljanje.
- Učitelj poveže ugotovitve s širšo temo prijateljstva in njenim pomenom v družbi.

Likovno ustvarjanje (40 minut)

- Učenci individualno ali v skupini ustvarjajo likovne izdelke na temo prijateljstva. Lahko izberejo enega od prej obravnavanih vidikov prijateljstva ali pa predstavijo svojo osebno vizijo prijateljstva.
- Pri ustvarjanju so spodbujeni k uporabi različnih materialov in tehnik.

Predstavitev in refleksija (10 minut)

- Učenci predstavijo svoje likovne izdelke in kratko pojasnijo, kaj so želeli izraziti.
- Razredna diskusija o tem, kako likovna dela odražajo različne poglede na prijateljstvo.

Zaključek

- Učitelj povzame aktivnosti ure in poudari pomen prijateljstva za medosebne odnose in gradnjo skupnosti.
- Razmislek o tem, kako lahko učenci prispevajo k boljšemu razumevanju in izrazu prijateljstva v svojem življenju.

PRIJATELJSTVO V 8. RAZREDU

Z učenci smo najprej na tablo napisali besedo prijateljstvo.

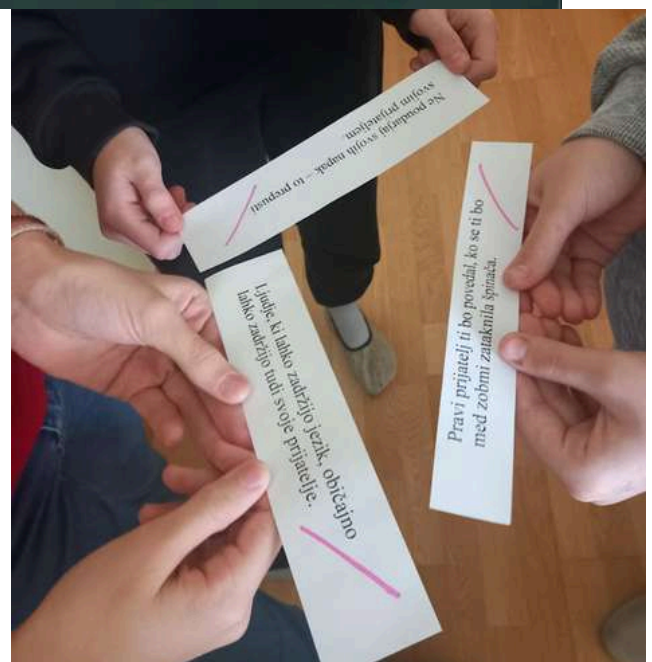
Za tem je vsak na list zapisal, kaj mu ta beseda pomeni oz. predstavlja. Pojavljale so se besede: zaupanje, zaupnost, dobra družba, odkritost, zabava, sočutje, iskrenost ...

Za tem so učenci žrebali na listke napisane misli o prijateljstvu in se po ustreznih barvah razdelili v skupine. Po skupinah so glasno debatirali o prebranih mislih, nato pa so eno izbrali in jo predstavili sošolcem. Povedali so, zakaj so ta rek izbrali in kaj jim pomeni ter predstavlja.

Kot razred smo izbrali rek, ki nam je bil zelo všeč, saj je zabaven, hkrati pa veliko pove, in sicer:

»Pravi prijatelj ti bo povedal, ko se ti bo za zobmi zataknila špinača«.

III. VIO

PRIJATELJSTVO

Učenci so ga razložili, da ja pravi prijatelj tisti, ki ti vedno pove resnico, četudi je ta včasih malo nerodna ali neprijetna. Morda se ti bodo ostali zaradi kakšne neprijetnosti smejali, ampak prijatelj je tisti, ki ti pove tudi takšne stvari.

Nato smo si ogledali še Infordrom o tem, kaj najstnikom pomeni prijateljstvo, nato pa so še sami povedali, kaj prijateljstvo pomeni njim.

Nekaj utrinkov:

- to, da mi prijateljica ne »spelje« fanta.
- To, da lahko skupaj igramo šport in smo zunaj.
- To, da sem s prijateljem lahko to, kar sem.
- To, da se skupaj smejiva.

Učenci so tudi ugotovili, da tako kot se sami spreminjajo skozi leta in dozorevajo, tako se tudi spreminja koncept prijateljstva. In to, kar jim je pomenilo včasih, danes predstavlja popolnoma nekaj drugega. Da morda niso več najboljši prijatelji z nekom iz preteklosti, ampak morda s kom, s komer si nikoli niso mislili, da bodo. Veselijo se, da bodo v življenju spoznali še veliko prijateljev in da bodo ta prijateljstva trdna in zrela.

Za zaključek ure smo ugotovili, da smo v obdobju našega življenja, ko so nam prijatelji zelo pomembni in da smo lahko veseli in srečni, da jih imamo.

RAZREDNA URA NA TEMO PRIJATELJSTVO V 9. RAZREDU

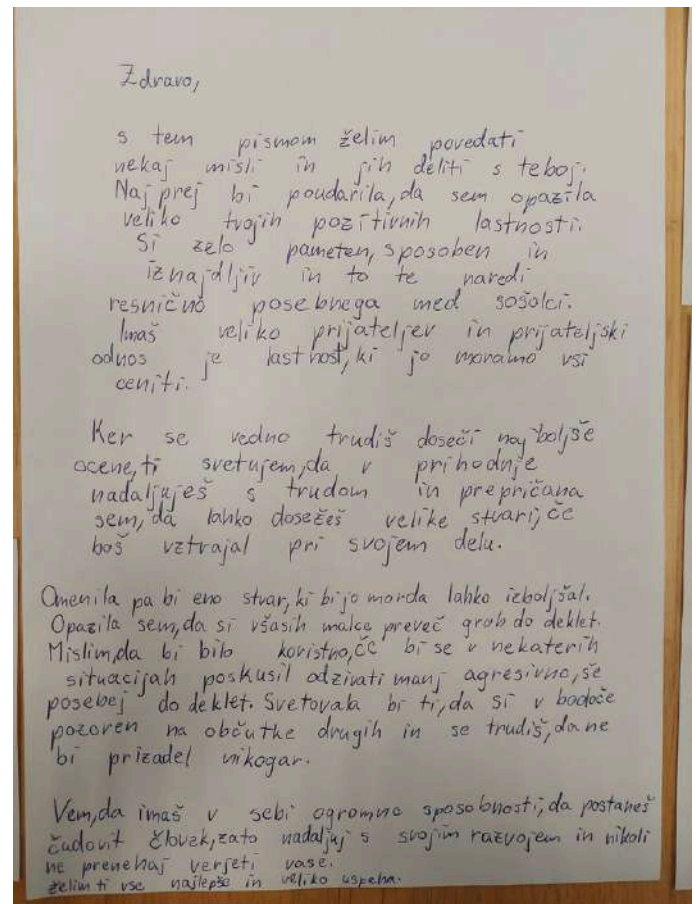
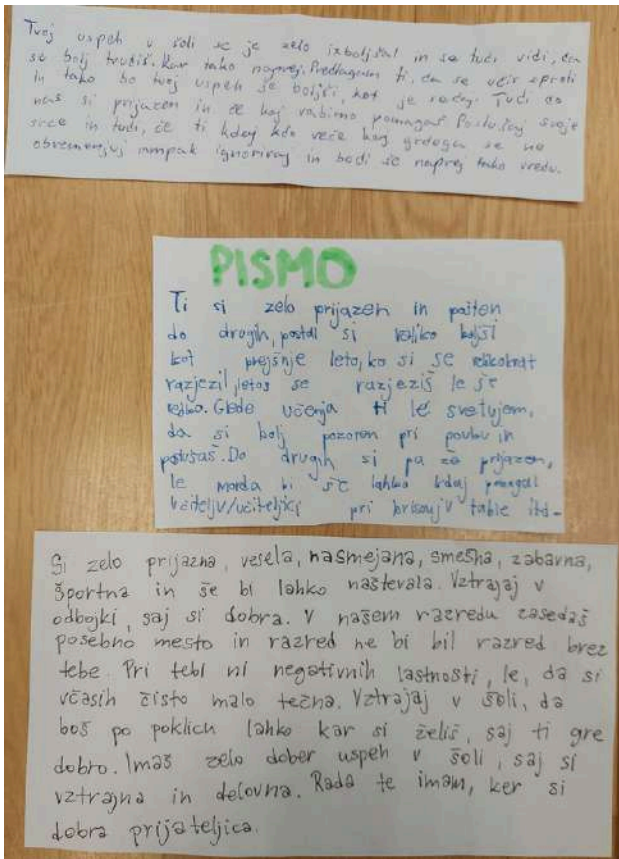
Razredno uro na temo prijateljstvo smo v 9. a začeli s poslušanjem pesmi Prijateljstvo Adija Smolarja. Po koncu pesmi so učenci hitro ugotovili, o čem se bomo pogovarjali. Najprej smo se pogovorili, o čem pripoveduje pesem, kako prijateljstvo vidi Smolar. Povedali so, da jim je bila pesem zelo všeč in da je pred tem niso poznali.

Nato smo se z učenci pogovorili, kaj beseda prijateljstvo sploh pomeni, kdo je naš prijatelj, kakšen je pravi prijatelj. Učenci so povedali, kakšne izkušnje s prijateljstvom imajo sami – vse od zelo dobrih do slabih. Učenci se zavedajo, da enako kot ljudje pridejo v tvoje življenje, ga tudi zapustijo in s tem ni nič narobe. Učenci trenutno vidijo svoje prijatelje v sošolcih, vendar se zavedajo, da bodo ob vstopu v srednjo šolo z nekaterimi izgubili stike, našli pa bodo nove.

Celo uro smo tako namenili debati, pogovorom in deljenju izkušenj, tako da koncu ni nastal noben izdelek.

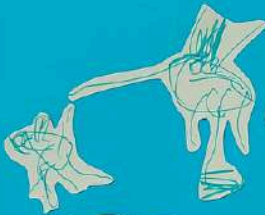
Besede meseca: zaupanje, pomoč, podpora, človek, pes.

IZDELKI UČENCEV

RAZMIŠLJANJE OTROK 1. ODDELKA O PRIJATELJSTVU, POMOČI DRUGEMU IN MEDGENERACIJSKEM SODELOVANJU

BILI SMO V TELOVADNICI

PETKO SEM MU DALA, ZATO KER JE SKOČIL" (POKAZAL UČENEC PRAVILNI SKOK)

PAZIJO, DA NE PADEMO IN IMAMO BUŠKO

BIL JE PRIJAZEN

DAJO NAM ROKO

POMAGAJO MAJHNIM, DA NE PADEJO ZATO SO PRIJATELJI

VRTEC GRIŽE - 1. ODDELEK (1-3 let)

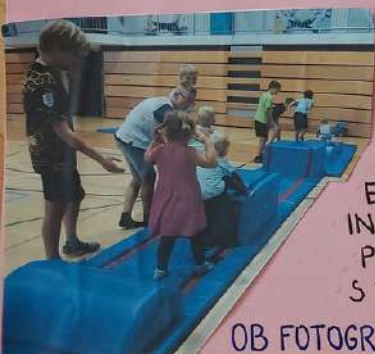

ŽIVALI SMO POSLUŠAL. V VELIKI IGRALNICI. VSI SMO BLI TAM - OTROGI, TA VELIKI... JAZ IMAM RADA, DA SE DRUŽIMO!

PLETEMO NITI MREŽE S SRCEM IN Z GLAVO

V ŠOLI SMO TELOVADILI. ENI FANTI SO TO. V ŠOLO HODIJO IN TUDI NA TELOVADBI SO PAZILI SO NA NAS. S TEM FANTOM SMA SE LOVILA!

OB FOTOGRAFIJAH PRIPOVEDUJEJO OTROCI 2. ODDELKA

EMPATIJA

- DA SE IMAMO DO NUBRA
- DA SE S DRUGIMI IGRAM
- DA SI POMAGAMO, ČE KOGA BOJ

DOBRODELNOST

- DA SE IMAMO DOBRO
- DA BI POMAGALI DEJATI DRUGIM

SOBIVANJE

- DA NISMO SAMI
- DA SO VEŠTOJTELJICE Z NAMI

PROSTOVOLJSTVA

- DA TE NEKDO NEKAJ PROSI
- DA SI DOBRE VOLJE

PLETEMO NITI MREŽE S GRCEM IN Z GLAVO

STRPNOST

- DA SMO MIRNI
- DA NEKAJ SKRBI
- SPO TINO DA RAZMISLIMO

PRIJATELJSTVO

- SE IMAMO RADI
- SE OBJEMAMO
- SE SKUPAJ RADI IGRAMO

SOLIDARNOST

- BITI PRIJAZEN
- SE IGRAMO Z DRUGIMI

VRTEC GRIŽE, OŠ GRIŽE, V ČVA MESTNOSTI K. POKRIVKA, 1000000

KOMAJ ČAKAMO, DA SE SPET VIDIMO IN SE DRUŽIMO

TELOVAD SE IGRAMO

ZBIRAMO SE V VELIKI IGRALNICI

SOBIVANJE - DRUŽIMO SE SKUPAJ

OB DRUŽENJU: SE SMEJEMO, JOKAMO, TOLAŽIMO, SI POMAGAMO, DRŽIMO ZA ROKO, IN OPOGUMLJAMO

• DRUŽENJE JE ZABAVNO, LEPO NAM JE

• SPZNAVAMO SE MED SEBOJ

• PRIPRAVIMO PRESENEČENJA DRUG DRUGEMU

• PRIPRAVLJAMO JEDI IN NAPITKE

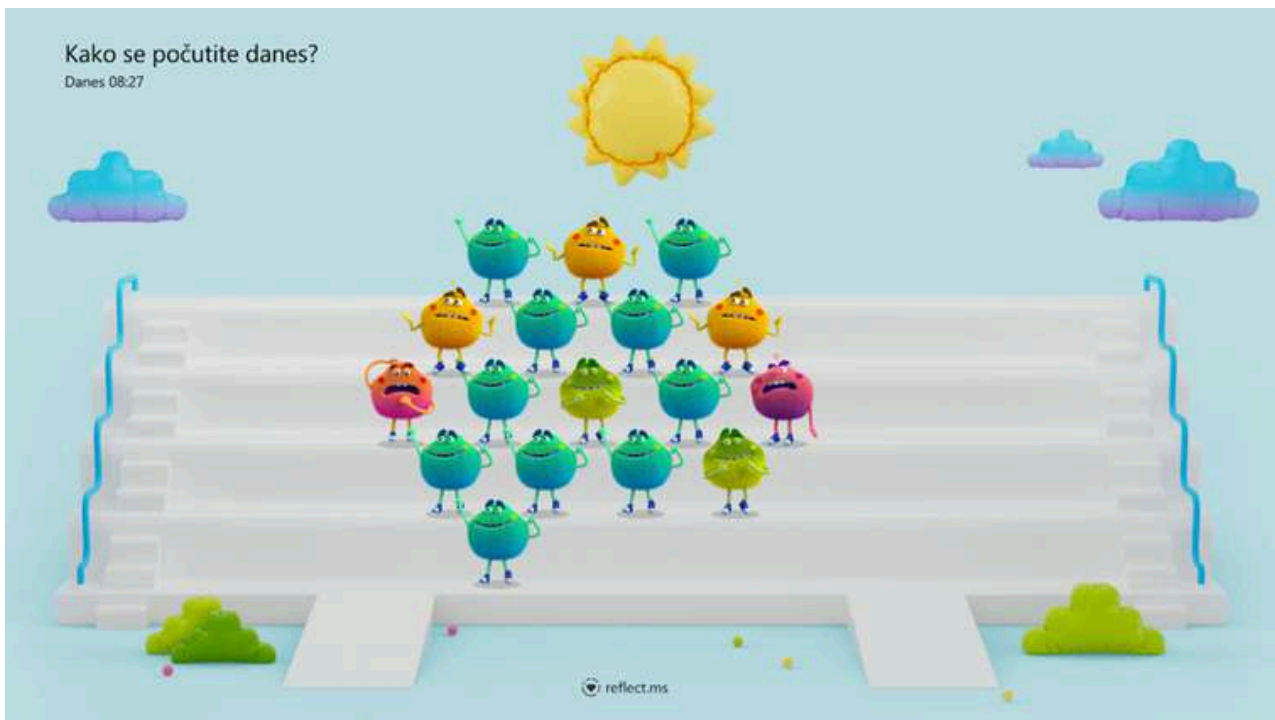
VRTEC GRIŽE
 OŠ GRIŽE
 V ČVA MESTNOSTI K. POKRIVKA, 1000000

PLETEMO NITI IN PJEVAMO SE IGRAMO

SOBIVANJE V 3. RAZREDU

V 3. b-razredu imamo že od začetka šolskega leta vsak teden razredne sestanke, s katerimi poskrbimo, da se v razredu vsi dobro počutimo. Učenci tudi povedo, kaj jih je zmotilo, podajo predloge, dogovore za lažje sobivanje. Vse skupaj beležimo v skupnem dokumentu, da lahko pogledamo tudi za nazaj.

Prav tako s pomočjo orodja Microsoft Reflect v Teamsih učenci vsakodnevno vrednotijo svoje počutje.

Primeri ciljev, ki jih določimo na sestankih:

- da ne uničujemo potrebščin, ki si jih izposodimo;
- da imamo vsi domačo nalogo;
- da si ne govorimo grdih besed.

Primeri dogovorov:

- uporaba tartana ob torkih in četrtnih: ob torkih tartan uporabljajo fantje, ob četrtnih dekleta.

SOBIVANJE V 4. RAZREDU

V okviru razredne ure smo se z učenci v uvodu pogovorili, da je sobivanje v razredu lepše, če smo med sabo prijazni, sočutni in si pripravljeni pomagati.

V nadaljevanju ure so učenci sami poudarili, da pravila in dogovorili obstajajo zato, da bi sobivanje potekalo brez večjih zapletov in težav. Priznali so tudi, da nekateri te dogovore večkrat kršijo in da jim to ni všeč. Prišli so do ugotovitve, da se mora vsak pri sebi potruditi, da se vede po dogovorih. Ostali pa lahko tistega, ki odstopa od naših dogovorov, opomnijo k lepšemu vedenju.

Sledile so različne igre (družabne in socialne), preko katerih so se učili upoštevanja pravil igre, strpnosti in prenašanja poraza.

Delo je bilo glasno, a učenci so se trudili upoštevati vse, kar smo se dogovorili.

